

tabor 56

taborniška revija
letnik XLIX

2004
550 SIT

FESTIVAL * IZLETI V NARAVO

POTEPANJA

4	Tabor na obisku
8	Taborniške novice
12	Od rodov
19	ZTS zbiralna akcija
20	Mednarodne strani
22	Taborniški vestnik
26	0 - koledar
27	Filatelija
28	Izleti v naravo

STROKOVNO

30	Za vodnike
32	Predstavijo se
34	Astronomija
36	Taborniška fotografija
38	Dnevnik učitelja kitare
40	Predstavitve rodov
41	Kosobrin

KDAJ?

KAJ?

KDO?

22. maj	Mnogoboj 00 ZTS Gorenjska (RSO Kranj)	rso.rutka.net cmružrutka.net
22. - 23. maj	ŠTPM (RJZ Velenje)	stpm.rutka.net vrabic@email.si
18. - 20. junij	Državni mnogoboj ZTS (Kokarje) (R2GO Celje in RSN Nazarje)	www.rutka.net
25. - 27. junij	Adventure race Slovenija (RJZ Velenje)	ars.rutka.net
Tečaji 2004		
24. junij - 1. julij	Tečaj orientacije in topografije	znanje.rutka.net
27. junij - 4. julij	Tečaj prehrane v naravi	zts@rutka.net
1. - 4. julij	Tečaj raba užitnih rastlin za prehrano in zdravje	
22. - 27. julij	Tečaj bivanja v naravi in pionirstva (osnovni)	
24. - 31. julij	Lokostrelski tečaji	
15. - 22. avgust	Tečaj za vodje - načelnike družin in klubov Tečaj za vodje - načelnike čet, rodov	
27. avgust - 3. september	Tečaj bivanja v naravi in pionirstva (nadaljevalni)	

V juliju in avgustu bodo potekali tudi številni vodniški tečaji. Več na znanje.rutka.net.

RAZVEDRILO

- 42 **Popotovanja**
 44 **Trenutki**
 45 **Ježkov kotiček**
 46 **Stric Volk**
 46 **Z znanjem do odgovora**
 47 **Križanka**

taborniška revija
letnik XLIX 2004

Glavna in odgovorna urednica: Meta Penca
Predsednik izdajateljskega sveta: Igor Bizjak
Uredništvo: Meti Buh (urednica priloge Medo), Aleš Skalič (urednik priloge Gozdovnik), Aleš Cipot, Primož Kolman, Marta Lešnjak, Frane Merela, Barbara Papež-Lrga, Tadej Pugelj-Pugy, Iris Skrt-Dina, Matic Stergar in Jure Jež.

Ustanovitelj, izdajatelj in lastnik Zveza tabornikov Slovenije, Ljubljana, Parmova 33. TABOR sofinancira Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije.

NASLOV UREDNIŠTVA:

Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana. Telefon 01/30008-20, fax 01/4361-477,
 e-pošta: zts@rutka.net, info@zts.org.

WWW: <http://www.zts.org>.

Cena posameznega izvoda je 550 SIT, letna naročnina je 4700 SIT, za tujino pa letna naročnina s pripadajočo poštnino.

Transakcijski račun: 02010-0014142372.

Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Upoštevamo samo pisne odgovore do 31. januarja za tekoče leto.

Revija izhaja vsak prvi petek v mesecu.

DDV je vračunan v ceno.

Grafična priprava in tisk: Tridesign d.o.o., Ljubljana
 Tabor je tiskan na papirju SORA mat lux, proizvajalca Goričane, Medvode d. d.

Številka je bila tiskana skupaj s priložo v nakladi 3800 izvodov.

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

Revija Tabor je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 792
 ISSN 0492-1127

Naslovnica: Djurko

UVODNIK

O zgodbicah in novicah

Zadnja leta smo v Taboru pogrešali kratke, jedrate in zanimive informacije o taborniških aktivnostih po Sloveniji. Občasno so na Taborov naslov prihajale zanimive, vendar daljše fotoreportaže in daljši sestavki z manjših ali večjih lokalnih rodovih akcij, pravzaprav zgodbice, ki so jih le izjemoma spremljale tudi kakovostno ustrezne fotografije. Uvrščene so bile na črno-bele strani in so (običajno v harmoniji s spremljajočimi povprečnimi fotografijami) predstavljale monotono branje večini bralcev revije. Seveda so lahko tudi tovrstne zgodbice dobro, zanimivo branje, a takih je bilo v zadnjih letih malo.

Tabor bi lahko bil precej kakovostnejši. A prav lahko bi bil tudi precej slabši. Tako je še pred kratkim šlo v objavo vse, kar je prispelo na Taborov naslov. Tabor je potreboval spremembe in še vedno jih potrebuje. Preoblikovali smo ga v skladu z razpoložljivimi kadrovskimi zmožnostmi, saj novinarjev in urednikov kronično primanjkuje. Ampak o tem kdaj prihodnjic in na drugem mestu.

Od januarske številke naprej lahko prebirate rubriko Taborniške novice in od aprilske še rubriko Od rodov. V prvi rubriki želimo objavljati kratke in jedrate novinarske vesti, čeprav je do sedaj zaradi različnih težav v njej pristalo tudi tisto, kar ne sodi vanjo. Zato smo se odločili še za rubriko Od rodov, v kateri objavljamo vaše sicer lektorirane, sicer pa vsebinsko nespremenjene prispevke.

Ali bosta rubriki dejansko zaživel, je odvisno tudi od vas. Oblikujmo vašo in našo revijo skupaj. Vrata Tabora so odprta.

Aleš

TABOR NA OBISKU

Aleš Cipot, foto: Matej Kalar
in Zoran Kovačevič

Louis Adamič Grosuplje

Redki so rodovi, v katerih številčno prevladujejo punce. In medtem ko skorajda sosednji rod zaradi enake značilnosti pol v šali, pol zares imenujejo "vaginalni rod", se je Grosupeljčanov oprijel "lažji" vzdevek - "babji rod". Načelnica rodu Maja, s katero predstavlja rod, pravi, da so punce zaradi pomanjkanja moških navajene poprijeti tudi za "težaška dela". Nekoč je bilo drugače. V njihovih vrstah se je kalil tudi medijsko odmeven politik Janez Janša.

Na vodniški tečaj ne pošiljajo rosno mladih kadrov.

Maja: "Včasih smo bodoče vodnike pošiljali na tečaj že po končanem 7. ali 8. razredu. Ampak izkazalo se je, da je bolje, da člani odrastejo in preživijo "šok" menjave okolja, da se privadijo na nov urnik in da tudi sami ugotovijo, koliko časa so pripravljeni in zmožni nameniti svojemu vodu in tabornikom nasploh. Skratka, v zadnjih letih so tečajniki tisti, ki so bili pred tem eno leto pomočniki vodnikov in so končali vsaj prvi letnik srednje šole. Inštruktorskega tečaja pa se navadno udeležijo tisti, ki so že nekaj časa vodniki in se odločijo, da bi postali načelniki družin oz. rodu."

Na vsakem taborjenju in zimovanju vsakega tabornika zadnji večer čaka preizkušnja - krst. Mlajši jo odnesejo "ceneje" kot starejši.

Ob 30-letnici rodu, lanskega aprila, so izdali jubilejno knjižico, ki jo je pripravila Jasna Bajc-Jessie, oblikovala pa Irena Gantar.

Jasna: "Ko spihaš prah z zvezkov in map v arhivu, ko odpreš in zalistaš ... Takrat se ti odpre drug čas in stare zgodbe. Mnoge tako pisane, da se težko odtrgaš od njih. Mnoge le začete in nikoli dokončane ..."

Tekmovanje v kuhanju golaža ob 30-letnici rodu so ponovili konec aprila s še večjo udeležbo ekip. Brbotalo je namreč kar v enajstih kotličkih.

RODOVA UPRAVA

Starešina - Branko Škrjanec - Baki
 Načelnica - Maja Jelenčič
 Gospodar - Andraž Levec
 Tajnik - Andraž Purkat - Purky
 Blagajnik - Franc Vidmar - Nane
 Propagandistka - Katarina Vincek - Keti
 Načelnica MČ - Petra Hribar
 Starešina MČ - Metka Goričar
 Načelnica GG - Jasna Bajc - Jessie
 Starešina GG - Mojca Špacapan
 Načelnici kluba PP - Barbara Žejavac in Jana Škrjanec
 Načelnika kluba GRČ - Andrej Brezec in Irena Gantar

Letos bodo že deseto leto taborili v vasi Grm - Podzemelj, nedaleč od reke Kolpe.

Maja: "Zadnja leta v šotorih "Brezovega tabora" preživi del svojih počitnic okrog 90 tabornikov. Glede na to, da tabornimo na istem mestu že toliko časa, opažamo nekaj slabih in vsekakor veliko dobrih stvari. Člani, predvsem starejši GG-ji, ki na Kolpo prihajajo vsako leto, že kar dobro poznajo teren, tako da je težko najti izvirna mesta za bivakiranja in orientacijske pohode. Zagotovo pa jim je vseč, da poznajo skrivališča, pot do kopaljšča, za katere šotore se je potrebno "zagrebsti", da bodo imeli senco . . . Vsako leto pa se vsi radi vračamo na našo Kolpo, saj marsikomu predstavlja drugi dom."

Na letošnje zimovanje so se odpravili na Mariborsko Pohorje.

Igra vasi je postala del taborjenja.

Maja: "Igro priredimo vsako leto glede na "rdeč cviren" taborjenja. Letos smo kot bušmani osvajali vasi, pejtote (kaktuse), pijačo, gore, oaze in pašnike. Plemena so lahko osvobodila ujetnike, ki jih je ugrabila poglavarjeva vojska. S svojim osvojenim ozemljem in posebnim plesom so morali prepričati poglavarjevo hči, ki si je na koncu izmed pripadnikov zmagovalnega plemena izbrala svojega moža."

Jessie in Purky, budna nočna kontrolorja.

Mladim tabornikom se na taboru poleg vodnikov posvečajo tudi njihovi pomočniki.

Maja: "Čez dan je na taboru veliko dela, a vodniki morajo kljub temu pripraviti tudi program za večerni ogenj, saj nas je premalo, da bi bili na taboru prisotni taborniki izključno v vlogi animatorjev. Zato vodnikom nudimo brezplačna taborjenja, običajno pa jim priskrbimo tudi pomočnike, predvsem kot razbremenitev in dragoceno pomoč pri izvedbi zastavljenega programa. Skoraj vsak večer se po zaključnem programu prosti vodniki odpravimo k "Irenci" na pijačo in sproščen klepet. To je ena od stvari, ki nas, poleg nasmejanih obrazov mlajših tabornikov, drži pokonci. Hkrati pa tam pridejo na plan tudi najboljše ideje, ki jih lahko uporabimo v prihajajočih dneh taborjenja."

Anja Zrimec Krížman: "Najbolj mi je v spominu ostalo moje prvo taborjenje. Stara sem bila 6 let in po nekaj dneh sem se ustrašila taborniškega krsta in sem odšla domov. Tako še do danes, po treh taborjenjih, nisem bila krščena. Zato grem letos nujno na taborjenje."

Vesela vesela srečanja

Metka Goričar: "Na taborjenju 2002 smo se vodniki skupaj z MČ-ki odpravili na bivak. Golaž je bil kuhan ob pozni uri in mali taborniki so bili že tako lačni, da nekateri niso dobro pogledali, kam so se usedli s svojo menažko. Tako se je komu uspelo uvesti v mojo "porcijo" golaža."

Andrej Brezec: "Pred dobrimi 20 leti smo bili pravi najstniki. Lotili smo se vsega in bili kos vsaki nalogi. Taborili smo ob reki Lahinji in do nas je prišla vest o bližnji votlini. Seveda jo je bilo potrebno osvojiti in raziskati. Votlina nas je pričakovala v navpični skalni steni kakšne štiri metre nad vodo. Člani odprave Baki, Jani in jaz smo se odločili za naslednjo strategijo: s starim lesenim čolnom priplujemo pod votlino, na čoln postavimo "lojtro", jo naslonimo na steno in vzpon bo preprost. Žal pa je imel projekt šibko točko - statiko, in zato se je enačba izšla takole: zibajoči čoln + naslonjena lojtra + plezajoči raziskovalec = velik štrbunk v vodo."

Keti o Mootu iz leta 2000 v Mehiki: "To je moja zgodba. Takrat se jih je vtisnilo v srce še nekaj tisoč. Žarki prijateljstva še vedno gorijo in neverjeten je občutek, ko pomisliš na prijatelja tam nekje daleč, v čisto drugem svetu, s katerim si in s katerim bi lahko še enkrat preživel čudovit sončen dan."

Maja Jeleničič: "Bila sem na vodniškem tečaju. Zvečer sva šli s Polono lulat ... Grmovje je bilo zelo zelo gosto... Koraki so bili čedalje manjši... Iz grmovja pa se je slišal smeh in glasen: "Pik. Pok. Pik. Pok...." Ko sva prišli nazaj k ognju sva dobili taborniški imeni. Polona je postala Pikica, jaz pa Pokica."

Maja (20), študentka biologije, je načelnica rodu prvo leto.

Kako sodelujete z matičnim obljubljenim območjem in rodovi?

"Mislim, da je sodelovanje med rodovi dobro. Srečujemo se na sejah v taborniškem domu v Mengšu. Na začetku leta smo si razdelili akcije, ki jih je potrebno izvesti. Vsak rod izpelje eno, ostali pa poskušajo vsaj malo pomagati in zagotoviti čim večjo udeležbo svojih članov. Sicer pa naš rod najbolje sodeluje z Rodom upornega plamena iz Mengša. V preteklih dveh letih smo skupaj izpeljali tri akcije, dve jesenovanji in lansko zimovanje."

Kdo je bil Louis Adamič?

Pisatelj Louis Adamič se je rodil leta 1898 na Blatu pri Grosupljem. S petnajstimi leti se je izselil v ZDA, kjer je pozneje postal prostovoljec v ameriški vojski. Pisal je zgodbe o vojaškem in priseljenskem življenju. Kot obetavni pisatelj je prejel Guggenheimovo nagrado in se leta 1932 vrnil v domovino. Za njegovo literarno ustvarjanje je značilno leposlovje. Pisal je večinoma v angleščini. Umril je na še vedno nepojasnen način, leta 1951, na svojem domu v ZDA blizu New Yorka.

Ali ste kadarkoli razmišljali o spremembi imena rodu in zakaj?

"Nekaj let nazaj smo iskali ime, ki bi bilo bolj živahno in bolj povezano oziroma vzeto iz narave. Ker nismo našli živali ali rastline, ki bi bila značilna za grosupeljski konec, se za menjavo nismo odločili in tako to idejo opustili."

DOLGO ČASA JE NAŠ ROD VELJAL ZA "BABJI ROD" ...

Maja: "Dolgo časa je naš rod veljal za "babji rod", tako da smo punce navajene poprijeti tudi za "težaško delo". Moramo se pa malce pohvaliti: stanje se počasi popravlja, saj je na vidiku močna generacija starejših GG-jev, samih fantov ... J"

Kako poteka delo v rodu z vidika načelnice?

"Načelnica rodu sem komaj slabo leto. Mislim, da se način dela ni dosti spremenil. Enkrat tedensko se dobivamo na sestankih rodove uprave, ki se je udeležuje tudi večina vodnikov. V načrtu imamo nekaj manjših projektov, na primer internetna stran, predstavljanje tabornikov in akcij na oglasnih deskah po šolah, ki jih obiskujejo naši člani. Letos bomo prvič izpeljali družinski tabor, saj se bo večina GG-jev udeležila Pow-wowa. Sicer smo pa dobri prijatelji in veliko stvari rešimo tudi ob pijači v Streetu po že končanem sestanku ..."

Kako se odrasli vključujejo v delo rodu?

"V rodu že nekaj časa deluje klub grč. Nudijo nam veliko tehnične podpore, ki je vsekakor pomembna za izvajanje programa. Letos so veliko pomagali pri izvedbi propagandnega tabora in "golažijade". Vse pogosteje pa se klubu pridružujejo tudi starši naših članov."

STRUKTURA RODU

Murni	MČ	GG	PP	grče	SKUPAJ
2 voda	5 vodov	3 vodi	klub	klub	12
24	63	32	11	35	165

TABORNIŠKE NOVICE

Ko že misliš, da ne more biti bolje ...

Tečaj za trenerje - ALT 2004

"V Gozdni šoli nekega večera (23. aprila) se zbrala je gručica ljudi ...". In sedaj sledi vprašanje, le kakšen je bil naš namen!? Poslušati, poizkusiti, zmagati.

In smo zmagali! Kakor daleč nam je neslo oko - povsod sami vedri nasmehi, vedoželjni pogledi in švigajoče misli. Če potrebujete nov zagon, motivacijo za nadaljnje delo, zvrhano malho izvirnih idej ali pa samo druženje s fenomenalno generacijo, potem je vaša destinacija ALT - tečaj za trenerje. Iz prve roke povejmo, da ne bo žal ne vizualcem (lepe punce, postavni fantje; nazorni plakati), ne avditivcem (nove pesnitve, nove lokalne šale, ki priključijo solze v oči), pa tudi ne kinestetikom (presedanje s stola na stol, z leve ritnice na desno, zbujanje med sotrpini kot v ribji konzervi, bežanje pred črnim možem).

Doživeli smo nekaj neverjetnega, po seriji najbolj uspešnih inštruktorskih tečajev smo ustvarili še boljše nadaljevanje. ZTS (Univerza Woodbridge) nas je izobrazila na način, ki se popolnoma razlikuje od učenja, kot smo ga vajeni. Šlo je za učinkovit proces pomnjenja, ne da bi človek vedel, da se izvaja skavtska metoda - to pa je samo bistvo taborništva, če še niste vedeli.

Ne bomo se opravičevali, ker smo dobri ali ker smo skoraj že alfa in omega J.

Bača

Slovo dr. Jacquesa Moreillona generalnega sekretarja WOSM-a

Po petnajstih letih opravljanja funkcije Generalnega sekretarja Svetovne organizacije Skavtskega gibanja, je Dr. Jacques Moreillon konec marca odšel v pokoj.

Jacques se spominja: "ko sem 2. novembra 1988 prispel v pisarno, mi je Laszlo Nagy, prvi sekretar WOSM-a, pustil le tri predmete: fotografijo, na kateri se je fotografiral z mladim skavtom, fotografijo švedskega kralja Karla Gustava XVI, častnega predsednika Svetovne skavtske fundacije in tablico z napisom: Naredili smo tako veliko s tako malo za tako dolgo, da sedaj pričakujemo, da bomo naredili vse z nič in za vedno. Danes, ko odhajam, zapuščam prazno pisarno, razen istih treh predmetov. V duhu slovesa verjamem, da tablica z napisom nosi najpomembnejše sporočilo."

Jacques Moreillon bo ostal v nepozabnem spominu tudi slovenskim tabornikom, saj je spomladi leta 1998 nekaj prijetnih trenutkov preživel tudi v njihovi družbi.

Svež veter v skavtskem gibanju?

Številne spremembe na vodilnih položajih

Zadnji dan Evropske skavtske konference na Islandiji je poleg prepričljive zmage slovenske kandidature za naslednjo evropsko konferenco leta 2007 prinesel tudi novo vodstvo. Poleg Eduarda Missonija, ki je s 1. aprilom prevzel krmilo Svetovne organizacije skavtskega gibanja, je na konferenci Lidija Pozaic Frketič iz Hrvaške postala predsednica novega evropskega komiteja. Poleg Lidije je drugi madat dobil tudi Johan Strid iz Švedske, novi člani komiteja pa so postali še Marios Christou iz Cipra, Paolo Fiora iz Italije, Joao Armando Goncalves iz Portugalske in Craig Turpie iz Anglije. Ob zaključku konference se je s položaja direktorice evropske skavtske pisarne poslovila tudi Joceline Gendrin, ki jo bo v prihodnjem mandatu zamenjal David McKee iz Anglije.

S skupno vizijo do nove strategije

Evropska skavtska fundacija podprla projekt ZTS

Leta 1999 je Evropska skavtska regija na podlagi donacije Kennetha McIntosha oblikovala Evropsko skavtsko fundacijo. Namen fundacije je do stoletnice skavtstva, to je do leta 2007, zagotoviti direktno finančno podporo za inovativne in kvalitetne projekte, ki bodo prispevali razvoju skavtstva v regiji.

Finančno podporo je v letošnjem letu dobila tudi Zveza tabornikov Slovenije s projektom "S skupno vizijo od nove strategije". Z večletnim projektom želi ZTS izboljšati upravljanje organizacije na vseh nivojih, začeti proces spreminjanja organizacijske kulture v smislu izboljšanja sodelovanja in vzpostavljanja partnerstev in oblikovati jasno identiteto in aktivno vlogo taborništva v družbi.

Predstavnika Evropske regije Lidija Pozaic Frketič in Milutin Milošević na delovnem sestanku s predstavnikmi ZTS

TABORNIŠKE NOVICE

5. TRADICIONALNI TABOSONG

Sami veste, da taborništvo pomeni še kaj drugega kot postavljati šotore, vezati vozle, hoditi na izlete, kuriti ogenj in podobno. Zelo pomembno za tabornike je tudi petje. Ob tabornem ognju, med hojo na izletih in kjerkoli se pač lahko in sme.

Ena od tradicionalnih akcij Snežniških ruševcev je Tabosong. Ideja se je rodila spontano, pred leti in zdaj imamo Ruševci svoj vsakoletni pevski festival, organiziran po vseh pravilih. Letošnji že 5. tradicionalni Tabosong se je zgodil v soboto, 17. aprila, v večnamenskem prostoru OŠ Antona Žnideršiča. Tema Tabosonga je bilo morje in zato se je vse vrtelo okoli tega, tudi scena je bila postavljena tako, da je še najbolj spominjala na plažo. Letos je na Tabosongu tekmovalo 6 vodov, ki so svoje pevske, plesne in improvizacijske vrline merili med seboj. O zmagovalcu je odločalo glasovanje. Glasovati so smeli vsi tekmovalci, vendar pod pogojem, da niso glasovali zase. Zmagovalci letošnjega Tabosonga so postali fantje iz voda Kalibr 890, drugo mesto so zasedle punce iz voda Žjnšče, tretjeuvrščeni pa je bil vod Žabwni. Najboljši so seveda dobili ročno izdelane medalje v obliki violinskih ključev in zgoščenke, zmagovalci pa tudi bon za družinsko pico v piceriji Pič Boy, ki je bila sponzor festivala. Kot se za vse festivale spodobi, so zmagovalci na koncu še enkrat zapeli in tako zaključili letošnji Tabosong.

Iris Skrt

Osebni projekti vodij zelo kvalitetni

Konec aprila je v prostorih ZTS potekala predstavitev projektov tečajnic in tečajnikov, ki so se v lanskem letu udeležili tečajev za vodje.

Na predstavitvah v torek in sredo je skoraj 40 tečajnic in tečajnikov predstavilo projekte, v katerih so skušali povečati število članstva, izboljšati strukturo in kvaliteto dela v rodovih in organizirati konkretne akcije (zimovanja, pohodi, ekspedicije, podpora vodnikom ...).

Rezultati projektov so bili zavidanja vredni, (bodoči) načelnice in načelniki pa so v kvalitetnih predstavitvah izrazili motiviranost in željo po nadaljevanju dela.

Čistilna akcija očistimo Kranj 2004

V soboto 27. marca je Rod Stane Žagar - ml s pomočjo ostalih kranjskih tabornikov, poslovne skupine Sava in Mestne občine Kranj, organiziral čistilno akcijo Očistimo Kranj 2004. Očistili smo naseljena področja mesta Kranj, Stražišče, Pungart, okolico ribnikov na Bobovku in kanjon Kokre. Akcije se je udeležilo približno 400 ljudi, od tega okrog 200 tabornikov vseh štirih kranjskih rodov in tržiške čete Tržiškega zmaja. Ostali udeleženci akcije so bili učenci OŠ Stražišče, člani raznih društev, zaposleni poslovne skupine Sava in starši tabornikov.

V času poteka akcije je na Slovenskem trgu potekal spremljivalni program. Pekli smo palačinke in kuhali čaj. V eko šotoru je potekala likovna delavnica na temo onesnaženja zraka, na kateri so najmlajši udeleženci akcije in naključni mimoidoči risali. Komunalno podjetje Kranj je predstavilo ločeno zbiranje odpadkov, gasilci GRS so predstavili opremo, ki jo uporabljajo v primeru ekoloških nesreč, predstavila se je poslovna skupina Sava in društva, ki so sodelovala na akciji. Taborniško-kulturni program na odru je vodil Miha Šorli - Stokviz. Z glasbeno spremljavo sta mu pomagali Maja in Eva.

Nabrali so približno 80 kubikov smeti in drugih odpadkov. Foto: Danilo Kodrič - Fč

Vse udeležence smo povabili na Pungart, kjer smo jim ponudili golaž, palačinke in pijačo. Izbrali smo najsmet Pungarta. V večernih urah se je akcija zaključila s koncertom skupine Joške vn'. Medijsko je bila akcija zelo odmevna. Medijski sponzor - Radio Kranj je svoje delo opravil korektno in dobro. Zahvaljujemo se vsem udeležencem akcije in vsem tabornikom, ki so pomagali pri izvedbi akcije. Posebej se zahvaljujemo Karmen Žura iz Poslovne skupine Sava in gasilcem GRS Kranj, predvsem vodji izmene Andreju Štremflju. Brez njune strokovne pomoči ne bi bila akcija tako uspešna in odmevna kot je bila.

Klemen Markelj

Cenjene bralke in bralci!

Taborniške novice sprejemamo na elektronskem naslovu: zts@guest.arnes.si (s pripisom "za Taborniške novice") ali na običajnem: Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana. V skladu z dogovorjeno uredniško politiko revije prosimo, da vaše novice ne presegajo 1500 znakov. Uredništvo si skladno z veljavnim Zakonom o javnih glasilih pridržuje pravico do zavrnitve oziroma ustreznega krajšanja ali prireditve novice. Prejete novice lektoriramo. Se navodilo za pripravo fotografskega materiala.

Pri pripravi digitalnih fotografij upoštevajte naslednje podatke. 800 x 600 pik velika fotografija je enakovredna objavljeni fotografiji velikosti 8 x 6 cm, 1024 x 768 pik - 10 x 8 cm, 1296 x 976 - 13 x 9 cm (digitalni fotoaparati z oznako 1 MP), 1600 x 1200 - 16 x 12 cm in 2608 x 1952 - 26 x 20 cm (digitalni fotoaparati z oznako 5,3 MP). Pri fotografiranju za revijo Tabor imejte vedno nastavljeno največjo ločljivost na vašem digitalnem fotoaparatu, da bomo lahko vaše slike objavili v pravi velikosti.

Uredništvo revije

ROT - Od krompirja do interneta

"Vi se pa pripravljate kot da bo tekmovanje junija, ne pa jeseni," je na sestanku ekipe ROT 2004 ušlo vodji lanskega uspešnega ROT-a v Škofji Loki in letošnjemu traserju Štčku. Tokrat je tekla debata že o vsem: od kruha in krompirja za bivak do obdelave podatkov in nagrad. Čeprav verjetno nihče še ne misli na tekmovalni vikend, 24., 25. in 26. septembra, naj najprej povabimo na ROT vse tekmovalce, iščejo se tudi kontrolorji. Od teh se pričakuje, da bodo pomoč nudili od petka do nedelje, zainteresirani kandidati naj se prijavijo pri Vanetu in Simoni (simona.strgulc@uni-lj.si, vane@rutka.net). Tam boste prejeli tudi natančen opis dela in odgovore na vsa vprašanja.

Logo tekmovanja je žal izpadel iz prejšnje številke Tabora, tako je uradno predstavljen danes. Organizatorji smo ponosni na uspešno izvedeno promocijsko akcijo na Notu, kjer ste lahko premierno slišali himno, katere besedilo objavljamo danes. Zvočna oblika himne že obstaja in bo objavljena na spletni strani ROT-a. Žal vam ne smemo razkriti trase proge, prostora bivaka ali koordinat kontrolnih točk. Uradno so namreč te zadeve označene z najvišjo stopnjo tajnosti, do katere imajo do-

stop samo posvečeni. Tako lahko večino organizatorjev zapeljujete in mučite do onemoglosti, pa vam tajnih podatkov ne bodo izdali. Jih ne vedo.

Organizacijska ekipa nestrpno pričakuje morebitne spremembe propozicij, po hodnikih in šotorih se šušlja o ukinitvi profila terena, opisa poti, spremembah pri obvezni opremljenosti in tematskem testu. Tako vam tokrat še ne bomo izdali, da bodo vprašanja na tematskem testu, v primeru da ne izpade iz propozicij, spraševala o Šmarni gori.

www.rot.rutka.net

Organizacijski odbor v skoraj popolni postavi (osebe z občutljivimi informacijami so zaradi varnostnih razlogov zakrite z Atlasom)

Himna ROT

Spet jesen prišla je
taborniki so se zbrali
Da bi spet
Med seboj tekmovali

Kdo se na zmeljevidu znajde
Kdo ve kako se ujame raca
Kdo najhitreje teče
In kdo je največja faca

Spet so se srečali
Stari prijatelji in znanci
ki že jutri kot tekmeči
bodo tekali med klanci

Po testih čas je za počitek
A nihče ne more spati
Saj s toliko ljudmi
Spet je treba počekati

Če vedno najdeš pravo pot
Najdi jo še k nam na rot
Zato jeseni ne pozabi
V Ljubljano rar te vabi

Zjutraj navsezgodaj me
Komaj z vlečejo do štarta
Kontrolorka me zbudi
Tu je kompas, tu je karta

Čez gozdove in močvirja
Naša zdaj ekipa dirja
Tečemo da švic kar šprica
A še bolj nas matra skica

Na daljavo in pod kotom,
Poti, kroki in minsko polje

Pri testu prve pomoči
Nam počasi zmanjka volje

Že počasi mrak se spušča
In ekipa mulo kuha
A na srečo cilj je blizu
Slasten golaž se že duha

Če vedno najdeš pravo pot....

Še naporna noč nas čaka
Bivak počasi že zamaka
Zjutraj hlad se nam pridruži

Ko se zbuhamo v luži

Pozabi na utrujenost
Zdaj ni čas za bolečine
Ko pridemo na cilj
Itak nas vse to mine

Počasi treba bo domov
Se umiti in naspati
Kaj pa rezultat? Eh....
Važno je sodelovati

Če vedno najdeš pravo pot....

VABIMO

ŽABOBOJ

Vsi, ki želite preizkusiti svoje znanje v taborniških veščinah in se zraven še zabavati, ste vabljeni v soboto, 15. maja 2004, na Črnuče, kjer se bo odvijal Žaboboj v organizaciji Mestne zveze tabornikov Ljubljana in Rodu Heroj Vitez.

Več informacij na domači strani

<http://zaboboj.rutka.net>

ali na telefonski številki 041/632-613 (Mojca)

Se vidimo!

Društvo tabornikov Rod Heroj Vitez

Fešivalna zasedba Tivolija uspešna

V Tivoliju je 17. aprila potekal že 8. taborniški Fešival v organizaciji Mestne zveze tabornikov Ljubljana v sodelovanju s številnimi netaborniškimi organizacijami. Kljub slabi vremenski napovedi se je srečanja udeležilo 650 tabornikov, za delavnice je poskrbelo osemdeset vodnikov, Tivoli so obiskali predstavniki medijev, občine, kolegi iz Sarajeva in številni meščani. Kapljice so zdržale na nebu do večera, popoldne je prstovoljce med pospravljanjem opreme obžarilo tudi sonce.

"Fešival se je letos še bolj odprl zunanjim organizacijam," je tri dni pred prireditvijo na tiskovni konferenci povedal načelnik Mestne zveze tabornikov in glavni organizator Miha Maček - Muc. Svoje delavnice so pripravili Mestna zveza prijatelj mladine Ljubljana, Mladinski ceh, Amnesty International ter Mladinska komisija Gasilske zveze Ljubljana, svoje delo so predstavili Slovenska vojska, Policijska uprava Ljub-

ljana in L'MIT (Ljubljanska mreža informacijskih točk). Skupaj je bilo udeležencem na voljo štirideset delavnic, nad prireditvijo je bil navdušen tudi ljubljanski podžupan Slavko Slak: "V mestu podpiramo takšne prireditve in si takšno sodelovanje želimo tudi v prihodnje." Mestna občina Ljubljana je preko razpisa mestnega Urada za mladino podprla prireditev, sredstva so ljubljanski taborniki zagotovili tudi iz

razpisa Urada za mladino RS, s pomočjo sponzorjev in svojega proračuna. Organizacija je potekala brezhibno, še z največjimi težavami so se organizatorji srečali pri pridobivanju dovoljenj za prireditev, skupaj so jih namreč potrebovali kar deset.

Prireditev je bila tudi medijsko precej odmevna, plakatna mesta v Ljubljani so zasedla vabila za Fešival, prireditev se je pojavila v vseh napovednikih dnevnega dogajanja, skupaj je zabeleženih skoraj dvajset medijskih objav, med drugim v vseh osrednjih dnevnih časopisih in nacionalnih radijskih postajah. V sredo je bila organizirana tudi tiskovna konferenca v ljubljanski mestni hiši z udeležbo organizatorjev, predstavnika mestne občine Ljubljana in Mladinskega sveta Ljubljana.

Predstavniki zunanjih organizacij so bili zadovoljni, gasilci so pohvalili odprtost taborniške organizacije in se spraševali, zakaj se sami niso lotili česa podobnega že pred leti. Na prireditev so bili s strani več organizatorjev osebno in uradno povabljeni tudi predstavniki Slovenskih katoliških skavtov in skavtinj, vendar se vabilu tudi letos žal niso odzvali.

taborniški fešival

mestna zveza tabornikov

Ljubljana

ANKETA:

Matic Bizjak, predsednik Mladinskega sveta Ljubljana: "Navdušen sem nad takšnimi prireditvami in pozdravljam vse udeležence tega za razvoj mesta pomembnega dogodka. Fešival je namreč eden od boljših primerov sodelovanja med različnimi organizacijami, pri čemer bomo tudi v prihodnje sodelovali."

Simona Zaman, Mestna zveza prijateljcev mladine Ljubljana: "Prireditve smo se udeležili prvič, upam, da boste drugič naročili boljše vreme (smeh). Veseli smo bili vabila med tabornike, kjer smo predstavili naše delo. Želimo si sodelovanja tudi v prihodnje."

Jože Gornik, Mladinski Ceh: "Letos smo se zopet odzvali povabilu tabornikov iz Ljubljane za sodelovanje na delavnici v okviru taborniškega Fešivala. Imeli smo harmoniko, ki je delovala zelo blagodejno, saj drugi šotori niso ponujali veselice kot mi (smeh). Izpolnili smo naš moto, to je spodbujanje aktivnega preživljanja časa mladih."

Taborniški vikend v škalah

Prvi aprilski vikend je bil v Škalah še posebej vesel. Tamkajšnji taborniki čete Škale Divji volk so namreč ob svoji 15-letnici delovanja v petek 2. aprila pripravili slavnostno proslavo z zanimivim programom ter ob tem lepem jubileju izdali tudi zbornik zgodovine taborništva v Škalah. Naslednji dan pa še šaljivo taborniško tekmovanje Škalska liga, ka te briga, ki je bilo že četrto po vrsti.

Petnajst let taborništva v Škalah se je še enkrat na hitro odvijalo skozi program na slavnostni proslavi v dvorani tamkajšnjega gasilskega doma. Vse se je začelo z zborom sedanjih tabornikov in pesmijo taborniškega pevskega zbora Rodu jezerski zmaj. Sledili so pogovori z začetniki škalskega taborništva, Samom Kopušarjem, Boštjanom Janom, kasnejšima načelnikoma Katjo Dragar in Sandijem Glinškom ter zdajšnjim načelnikom Rokom Miklav-

žino. Svoja mnenja in zadovoljstvo ob tem dogodku so izrazili tudi predstavniki lokalne krajevne skupnosti, kulturnega društva, gasilskega društva in župan MO Velenje g. Srečko Meh ter seveda tabornika Hermina Groznik oz. teta Herma ter starešina rodu Tone DeCosta - Sine. Za pestrejši program je poskrbel tudi skriti gost, ki nam ga je po dobrih desetih minutah le uspelo odkriti. To je bil slovenski rokometni reprezentant, igralec Gorenja, včasih tudi tabornik, vratar Gorazd Škof. Po kratkem intervjuju je sledil še nastop Marijana Smodeta. S čim drugim kot z Mr tvo reko.

Prisotni so tako z očitnim zanimanjem in kasnejšim navdušenjem podživeli kratko zgodovino škalskega taborništva, ki je velikokrat tudi z mačehovskim odnosom matičnega rodu težko shajalo. Škalska četa Divji volk je

namreč zaradi oddaljenosti pred leti bila nekoliko odmaknjena od središča dogajanja v Velenju. Tudi pretok informacij in vključenost v velenjsko taborniško sfero nista bila v prid Škalčanom. Z leti se je tudi to spremenilo in Škale so zadnja leta zasijale v siju taborništva. To dokazuje tudi sobotno šaljivo tekmovanje Škalska liga, ki je zopet privabilo 35 ekip iz vse Slovenije (MB, NG, SG, Muta, Trebnje, ...). Po nekaj kilometrih proge so ekipe čakale šaljive igre na škalski strani velenjskega jezera. Nekje se je bilo potrebno s skirojem spustiti po makadamski cesti, drugeje spustiti po čisto pravem škripcu, narediti čimveč "žabic" z metanjem kamena v velenjsko jezero, odigrati kratko zgodbico o Rdeči kapici in še kaj. Na igrišču pred OŠ Škale pa so bile na vrsti seveda že tradicionalne gasilsko-taborniške igre.

Pester program so še bolj začinili pripadniki 20. motorizirane bataljona iz Celja, ki so prikazali svojo opremo in popeljali mlade in stare tabornike po Škalah v čisto pravem oklepniku. Res posebno doživetje! Drug razlog, zakaj so bili letos na obisku tudi vojaki pa je bila vsakoletna humanitarna nota škalske lige. Letos smo zbirali higienske pripomočke oz. potrebščine za otroke v Bosni, ki jih je prevzel vojaški kaplan Matej Jakopič iz generalštaba 1. brigade Slovenske vojske. Ob tej priložnosti je škalski četi podelil tudi zahvalno plaketo slovenske vojske, na kar so Škalčani še posebej ponosni.

Sobotno tekmovanje se je končalo z vnovično zmago tabornikov iz Nove Gorice, Rodu soških mejašev. Tretjič zapored, kar pomeni, da dobijo prehodni pokal v trajno last. Že prejšnje leto so domačini obljubili tesnejši boj, ampak od tega očitno ni bilo nič, tako da so se z razlogom veselili kar "mejaši".

Vikend v Škalah je bil tako vsekakor v znamenju taborništva. Ni kaj več dodati. Škalčani so še enkrat dokazali, da niso le četa z roba Velenja, ampak so s svojim delom in vztrajnostjo dokazali, da dajejo pomemben ton velenjskemu rodu. Le tako naprej!

Pri izdaji zbornika in izpeljavi Škalske lige so pomagali: NLB d.d. - p.e. Velenje, SKB Banka d.d., Študentski servis Ljubljana, PUP Velenje d.d., Terme Topolšica, T.e.r.r.a., Mlekarna CELEIA, Radenska d.d., Gorenje d.d., NES Askot d.o.o., Hervis Velenje, Henkel Slovenija, Paloma d.d., McDonalds Velenje, Slovenska vojska - 1. brigada, 20.MOTB Celje, MO Velenje - Turistično informacijski center, Presta d.o.o., Sonja Oštir s.p., Goščišče Volk, Kmetija Mlinar.

Medijski pokrovitelji: VTV - Vaša televizija, Naš čas, Radio Velenje, Moj radio, Dnevnik, RTV Slovenija.

VABIMO

ETNOSTEP Hotedršica 2004

Hotedršica, ki nam ob poskusu njene izgovorjave lomi jezik, je ena izmed najlepših notranjskih vasic s 550 prebivalci in tremi zaselki (Žibrše, Ravnik, Novi svet), kar opazimo po čudovitem starem vaškem jedru, ki naj bi ga skonstruiral znani slovenski arhitekt Jožef Plečnik.

Hotedršica, ki je locirana med Logatcem in Idrjino, leži ob potoku Hotenjka, ki se vije iz ozke doline in ponikne v kraškem Hotenjskem polju.

Vas razkriva svojo kulturno in zgodovinsko dediščino v tradicionalni črni kuhinji, v muzeju starih predmetov, v še vedno delujočem mlinu na vodo, v nekaj stoletij starih vodnjakih, z zemljankami, s cerkvijo Janeza Krstnika in kipom Janeza Nepomuka, ki jo varuje, z mnogimi značilnimi notranjskimi zidanimi kozolci... Nekateri vaščani se še spominjo rapalske, jugoslovansko-italijanske meje ob koncu prve svetovne vojne, ki je potekala tik za vasjo in je predstavljala žarišče črnega trga ali "kontrabantstva". Na to nas spominjajo še danes stoječe mitnice in številne kasarne, podzemni rovi.

Etnostep je etnološki tabor, ki se ga lahko udeležite vsi popotniki in popotnice. Na taboru se boste seznanili z metodami raziskovanja in odkrivanja kulturne dediščine: arhitekture, običajev, prehrane, zgodovine, značilnosti pre-

nosa informacij ... Etnološko raziskovanje bo podkrepjeno z zanimivimi naravoslovnimi vsebinami, kot sta astronomija in ekologija, prosti čas pa zapolnjen z dragocenim prostovoljnim delom. Etnologi nas bodo prepričali v učinkovitost raziskovalnih metod: pogovarjanja, fotografiranja, opisovanja, poskušanja ... Končni izdelek bo etnološka razstava, ki jo bomo oblikovali skupaj. Kljub prelevitvi v etnologe pa bomo ostali taborniki - šotorili, preživeli nepozabne večere ob tabornem ognju, se igrali ... Pa saj vemo, kako noro se imamo PP-ji na Etnostepih.

Zgodovina tovrstnih etnoloških taborov Etnostep sega že v leto 2000, ko je bil organiziran tabor Etnostep Kozjansko, sledil je Etnostep Skomarje 2001, lansko leto pa se je preselil na primorsko - Etnostep Lože 2003. Če ste pretekle zamudili, vas vabimo v Hotedršico!

Osebna izkaznica

Ime:

Etnostep Hotedršica 2004

Datum: 31. 7. - 7. 8. 2004

Kraj: Hotedršica

Cena: 15.000 SIT

Rok prijav: 31. 5. 2004

Namenjeno:

popotnikom in popotnicam

Št. prostih mest: 30

Kontakt:

andrej.rutar1@guest.arnes.si

Web

(dodatne informacije, prijave):

<http://rmb.rutka.net/etnostep.htm>

Miha

ZTS ZBIRALNA AKCIJA

Nagrada za star papir; RECIKLIRANJE 3.del

Ker je zbiranje starega papirja del večjega procesa, bi ti rad predstavil malo o zgodovini pridobivanja papirja in o današnjem zbiranju in recikliranju le-tega.

Danes

Papir je že za časa Egipčanov pomenil veliko vrednost. Pomagal je spremeniti njihovo družbo v različnih smereh. Egipčani so prvi naredili papir iz rastline papirus (*Cyperus papyrus*) pred 4000 leti pr.n.š., postopek izdelave papirja pa so hranili vrsto let, s tem so v tistem času ustvarili monopol proizvodnje le-tega.

Rastlina papirus raste ob porečju Nila in je v času njegove uporabe predstavljal pomemben vir za različno uporabo. Poleg papirja so ga uporabljali še za vrvi, izdelavo čolnov in košar.

Kako so proizvajali papir iz papirusa je leta 1968 odkril Dr. Hassan Ragab.

Postopek izdelave je bil sledeč: najprej so posekali stebelca rastline in olupili zeleni vrhnji del. Notranji del rastline so nato narezali na ozke dolge trakove. Trakove so nato pustili v vodi 3 dni, da so se namočili. Po 3 dneh so trakove narezali na zeleno dolžino in jih dali na bombažno rjuho drug ob drugem, tako da so se robovi prekrivali za 1 mm. Temu je sledilo polaganje nove plasti trakov v zamiku 90 stopinj. Na vrh so položili še eno bombažno rjuho in tako nastalo plast dali pod stiskalnico, da so se položeni trakovi pod pritiskom zlepili med seboj. Pri tem so bombažne rjuhe zamenjevali toliko časa, dokler niso odstranili vse vlage. Na koncu so dobili vsa vlakna stisnjena in zlepjena skupaj, ki so oblikovala eno plast papirja - papirusa.

Danes papir pridobivamo iz celuloznih vlaken različnih rastlin; dreves, trav, bombaža, sladkornega trsa, slame in starega papirja.

Ker so naše zaloge omejene, se tako v svetu kot v Sloveniji poslužujemo postopkov recikliranja snovi. Pri tem procesu recikliramo različni papir, kovine, plastiko, različne vrste stekla, organske snovi, nevarne odpadke in še kaj bi se našlo.

Rad bi ti predstavil nekaj dejstev o recikliranju papirja: Za izdelavo ene tone papirja potrebujemo 5-6 m³ lesa, kar pomeni okoli 16 dreves. Če večino papirja recikliramo, ohranimo kar veliko število dreves. Pri tem varčujemo tudi z energijo in vodo, saj pri recikliranju ene tone papirja privarčujemo približno 26000 litrov vode, 4200 KWh elektrike, zmanjšamo emisije ogljikovega dioksida za 9 kg in dušika za 18 kg.

Pri recikliranju moramo biti pozorni na vrste papirja. V grobem papir razdelimo na dve vrsti in sicer na bel papir in na časopisni papir. Bolj fina delitev je: a) računalniški papir, b) pisarniški bel papir, c) časopisi, revije, telefonski imeniki, č) karton, d) mešan ali barvni papir. Pomembno je, da vse našete vrste po teh skupinah tudi razvrščamo, če hočemo, da papir ohrani

svojo kvaliteto saj v nasprotnem primeru lahko vse uvrstimo v zadnjo kategorijo in pri tem dobimo zelo nekaliteten papir oziroma ima omejeno uporabo.

Po slovenskih mestih so se v zadnjem obdobju začeli pojavljati modri zabojniki za ločeno zbiranje odpadkov. Za star papir so v večini primerov zabojniki modre barve, na njih pa tudi piše "papir". Tu je potrebno poudariti, kaj sodi v omenjene zabojnike za star papir in kaj ne sodi.

V zabojnik sodijo: časopisi, revije, knjige in zvezki, prospekti, katalogi, pisemske ovojnice, pisarniški papir, ovojni papir in papirnate nakupovalne vrečke, kartonska embalaža in lepenka.

V zabojnik ne sodijo: z živili umazana ali prepojena papirnata ali kartonska embalaža, povoščen, plastificiran papir in celofan, vrečke lepil, cimenta, apna, krmil, tapete in higienski papir, kakorkoli umazan in navlažen papir ali karton.

Ker smo taborniki tudi naravovarstveniki in želimo naravo ohranjati v čim naravnejši obliki, lahko z zbiranjem starega papirja k temu tudi veliko pripomoremo. S tem ohranjamo gozd, ki je naš dom, naše igrišče in naš življenjski prostor, v katerem prebijemo veliko časa in velik del našega življenja.

Taborniški pozdrav!

V naslednji številki:

Kako lahko sami recikliramo papir in za kaj ga lahko uporabimo. Rezultati zbiranja papirja po Sloveniji in o nagradi revije Tabor.

MEDNARODNE STRANI

No, o tem sem vam govoril že ves čas! Sonček, toplota, drevesa brstijo, nekatera pa že dobivajo listke živozelene barve ... včeraj sem prvič nosil kratke hlače in majico in na tak dan se človek rade volje posveti zunanjemu delu. V Škofji Loki te dni praznujemo 50-letnico našega rodu, v okviru katere bomo izpeljali tudi dan tabornikov s kresovanjem in koncertom - za nekaj takega pa rabiš privlačno infrastrukturo. Tako smo postavili mega pionirski objekt: vhod z dvignjenim večnim ognjem, ki smo ga že stražili. To je življenje, ne pa sneg sredi aprila! -Aja, lep pozdrav vsem skupaj!!

Matic Stergar

Na tokratnih mednarodnih straneh vas bom povabil na še en mednarodni dogodek, ki se ima zgoditi letos poleti in je precej bolj mobilni in avanturističen kot tisti, ki smo jih vajeni. Še prej pa vas moram opozoriti na dva popravka v zvezi z razpisom za EuroJam 2005, ki sem ga objavil v prejšnji številki.

Da ne bo pomote; razpis iz prejšnjega Tabora velja, razen naslednjih dveh novosti:

Pri postavki CENA:

· PREVOZ, BIVANJE PRED JAMBOREEJEM IN PO NJEM, ORGANIZACIJA in OBVEZNA OPREMA (našitki, majice, hlače, nahrbtnik, pulover - dolgi rokav, rutica, pokrivalo) **do(!!!) 110.000,00 SIT.**

Nov je tisti "do", kar pomeni, da zgoraj naštetih stroški vsekaror ne bodo preseglji sto desetih tisočakov.

Pomembnejša pa je druga novost, ki jo prav tako lahko najdete pod postavko CENA:

Osebuji, ki si bo samo organiziralo prevoz in bivanje v Angliji pred jamboreejem in po njem, le-tega ne bomo zaračunali. Tako bodo člani osebja morali plačati samo obvezno opremo, predstavitev ZTS / SLO in stroške priprave odprave, ki bodo nastali z organizacijo slovenske odprave.

... Ali po domače: če ste član osebja, morate, poleg tabornine, plačati samo obvezno opremo, predstavitev tako drage nam organizacije in stroške priprave odprave; kar se tiče ostalega vam zaračunamo samo tiste stvari, ki jih boste uporabili - se pravi, na voljo imate "variacije na temo".

Radi vozite kanu? So vam vseh pohodni oziroma premikajoči se tabori? Če sta vaša odgovora na zastavljeni vprašanji pritrdilna in bi hkrati radi šli še na kakšno avanturico čez mejo, imam pravnjo stvar za vas. Reče se ji **Mednarodna plovba Drava - Donava 2004**. Gre za mednarodni projekt hrvaških tabornikov, ki se bo zgodil v letošnjem avgustu. Če bi predlagali plovbo po Savi, bi vam stvar iz higienskih razlogov odsvetoval, neposredne izkušnje nekaj mojih prijateljev namreč jasno pričajo o tem, da se v Savo izlijejo vse človeške odplake od daleč naokoli, kar naredi prav prijeten čolnarski spust precej manj prijeten. V glavnem, Drava je menda precej čistejša, tako da ima ta dogodek vse predispozicije za dober taborniški žur, vabilo pa se glasi nekako takole:

V čast nam je povabiti vas na prvo mednarodno plovbo Drava - Donava 2004. Dogodek se bo odvijal med **9. in 22. avgustom 2004**. Start bo 9. avgusta v Legradu (blizu Varaž-

dina), cilj pa 22. avgusta v Iloku (blizu Vukovarja). Plovba je dolga 320 kilometrov in nanjo so vabljeni vsi, ki so že upihnili šestnajst svečk.

Vsi udeleženci morajo biti dobri plavalci in veščiči v krmarjenju kanuja in kajaka. Izposoja kanuja vas bo stala 260 evrov (kar se sliši precej drago, vendar je treba vedeti, da sta v kanuju dva in da zadeva traja trinajst dni!)

Prijavnina znaša 120 evrov na osebo, vse potrebne informacije pa dobite pri gospodiču, ki odgovarja na maile pod naslovom zdenko.popovic@os.htnet.hr.

Tako. Upam, da vam bo tale popestritev mednarodne ponudbe za letos olajšala odločitev, da greste na taborniško akcijo nekam ven . . . do naslednjč pazite nase in srkajte sončne žarke.

Junij

1924 (28.) V Sarajevu se je začel 1. zlet skavtov in planink Jugoslavije - prvi zvezni jugoslovanski skavtski tabor (v počastitev 10-letnice sarajevskega atentata).

"Poglejte, krokodili imamo nove uniforme! ...zadnje čase ste nas lahko videli na NOT-u in na Feštivalu."

O-koledar / APRIL 2004

Ureja: Bubi

Datum	Status	Organizator	Karta
9.5.	OSL6	OK Polaris	Rožnik
15. - 16. 5.	SOL 3 / DP kl, št.	OK Tivoli	Komenda
19. 5.	Prvenstvo univerze	SUSA, OK Azimut	Rožnik
22. 5.	OLP4	Ass. XXX. Ottobre	Bazovica (IT)
30. 5.	DP sr.	OK Polaris	Gorjuša
6. 6.	MtbO	OK Polaris	Zadvorski hrib
12. - 13. 6.	SOL4 kl. / sr.	ŠOK	Štonah, Lajnar
19. 6.	OLP5	OK Azimut	Predgriže
3. 7.	OLP6	OK Azimut	Hleviše

OLP - Orientacijska liga Primorske

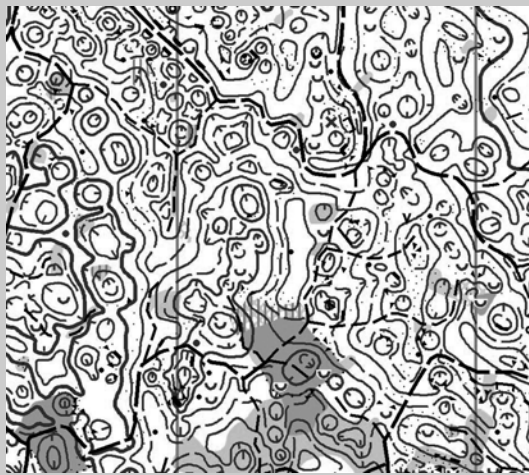
SOL - Slovenska orientacijska liga

MtbO - Orientacija z gorskimi kolesi

DP kl./sr. - Državno prvenstvo na klasika / srednje

Več informacij o vseh tekmah dobite na uradni strani Orientacijske zveze Slovenije: <http://www.orientacijska-zveza.si>.

Majsko-junijska bera ponuja najrazličnejše tekme, ki bodo vseč vsakemu okusu. Tekme na Rožniku so fizično zahtevnejše, vendar orientacijsko primerne začetnikom. Državna prvenstva ponujajo tehnično zahtevnejše proge, orientacijski pekel (ali pa raj) pa predstavljajo tekme na Soriški planini in Predgrižah. Če si res želite izziva, pojdite tja v kakšno nezačetniško kategorijo.

Izsek iz karte Predgriže 2. Si kdo upa?

RAZPIS DRŽAVNEGA MNOGOBOJA ZVEZE TABORNIKOV SLOVENIJE ZA VSE STAROSTNE KATEGORIJE

ORGANIZATOR:

Zveza tabornikov Slovenije in so-organizatorja Rod druge grupe odredov iz Celja in Rod sotočja iz Nazarij

DATUM IN KRAJ TEKMOVANJA:

Od petka 18. 6. do nedelje 20. 6. 2004 v Kobarjah

ZBIRNO MESTO:

Tekmovanje bo potekalo v okolici **tabornega prostora v Kobarjah**. O načinu prihoda do zbirnega mesta bodo prijavljene ekipe pravočasno obveščene.

ČASOVNI RAZPORED MNOGOBOJA:

petek 17.00 - 19.00 Prihod, prijava in namestitev ekip

sobota 7.30 Zbor ekip, žrebanje štartnih števil in

panog za mlajše grče, pričetek državnega mnogoboja

nedelja 11.30 Zaključek tekmovanja, razglasitev

rezultatov, podelitev nagrad

PREVOZI:

Priporočamo organiziran prevoz ali prevoz z rednimi avtobusi.

NAMESTITEV:

Tekmovalci in osebe bodo nameščeni v šotorih, zato morajo ekipe prinesiti s seboj šotore, spalne vreče, ležišča in drugo opremo, ki jo potrebujejo za bivanje v naravi in tekmovanje.

PREHRANA:

Za prehrano v petek, soboto in nedeljo je poskrbljeno, za večerjo v petek zvečer pa morajo ekipe poskrbeti same.

TEKMOVALCI:

Na državnem mnogoboju lahko v konkurenci tekmujejo:

- vse ekipe MČ, ki so na območnih mnogobojih dosegle več kot 75% vseh točk (ostale ekipe MČ lahko tekmujejo v posameznih panogah),
- vse ekipe GG, PP in grče (tekmovanje je odprto).

TEKMOVALNE STAROSTNE EKIPE:

Murni (rojeni 1997 in kasneje)

Skupina I - MČ (rojeni leta 1996)

Skupina II - MČ (rojeni leta 1995)

Skupina III - MČ (rojeni leta 1994)

Skupina IV - MČ (rojeni leta 1993)

Skupina V - GG (rojeni leta 1991 do 1992)

Skupina VI - GG (rojeni leta 1988 do 1989)

Skupina VII - PP (rojeni leta 1988 do 1984)

Skupina VIII - GRČICE in GRČE - mlajši (rojeni leta 1983 do 1974)

Skupina IX - GRČICE IN GRČE - starejši (rojeni 1973 in prej)

PRAVILA:

Veljavna pravila mnogoboja lahko najdete v priročniku Taborniški mnogoboji (ZTS, april 1999) in na Rutka.net-u. Tekmovalci morajo imeti taborniško izkaznico, veljavno za leto 2004 in potrjeno kartico zdravstvenega zavarovanja.

Rodovi morajo poskrbeti za odgovorno in usposobljeno vodstvo ekip.

SODNIKI:

Vabimo vse sodnike, da se nam pridružijo na mnogoboju. Sodniki morajo imeti opravljen sodniški seminar. Pošljite nam izpolnjen obrazec za prijavo sodnikov; udeležba je brezplačna, potnih stroškov pa ne vračamo. Sodniki bodo v zahvalo za sodelovanje in pomoč prejeli majico in rutko.

ŠTARTNINA ZA 5-ČLANSKO EKIPO:

Murni: 11.500 tolarjev

MČ, GG, PP: 16.200 tolarjev

Grče: 14.000 tolarjev

Spremljevalec ekipe-vodnik ali dodatni član: 2.800 tolarjev

Odbitek za tiste, ki so na tekmovanju samo en dan/za ekipo: 4.250 tolarjev

Odbitek za tiste, ki so na tekmovanju samo en dan/na posameznika: 850 tolarjev

V štartnino so vključeni stroški organizacije mnogoboja, prehrana za udeležence, našitki za petčlanske ekipe ter nagrade za najboljše ekipe. Za spremljevalca in morebitnega dodatnega člana ekipe je potrebno doplačilo. Ekipe, ki imajo enodnevno tekmovanje in ne bodo ostale do nedelje plačajo nižjo štartnino (štartnina minus odbitek).

Opozorilo! Polna štartnina mnogoboja za kategorije MČ, GG in PP je sicer 21.000 tolarjev, vendar je štartnina za registrirane rodove, ki so vplačali članarino, za 4.800 tolarjev nižja.

Štartnino nakažite najkasneje **do četrta, 10. junija 2004** na TR 02010-0014142372, sklic na številko 1030201+šifra rodu za ekipe MMČ in 1030202+šifra rodu za ekipe GG, PP in grče. Za vse zamudnike bo štartnina znašala 21.000 tolarjev, štartnina, ki bo vplačana ob prihodu na tekmovanje pa 23.000.

Odjave so možne do 13. junija 2004. Sprejemamo samo

pisne odjave, poslane na spodnji naslov. Štartnina za ekipe, ki se bodo odjavile po 13. juniju 2004 oz. ne bodo sodelovale na mnogoboju, organizator ne vrača.

VELJAVNOST PRIJAV:

Prijave so pisne in morajo biti na predpisanem obrazcu. Vse prijave mora organizator prejeti najkasneje do 10. 6. 2004; v nasprotnem primeru ne bomo mogli zagotoviti ustreznih količin prehrane in materiala za ekipo. Prijava je veljavna le z vplačilom, zato k obrazcu priložite potrdilo o plačani štartnini (fotokopija položnice).

Obrazci za prijavo ekip, sodnikov in izjava bodo objavljeni v POROD - u, na RutkaNET-u in www.rdgo.org.

Prijave pošljite na naslov:

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE

PARMOVA 33

1000 LJUBLJANA

E-NASLOV: ZTS@rutka.net

E-INFORMACIJE: elvis@rdgo.org

ŠTPM 2004

Rod jezerski zmaj vas vabi na taborniško tekmovanje **Še Ta Počasnemu Mine 2004**, ki bo potekalo od **sobote 22. 5. do nedelje 23. 5. 2004** v širši okolici Velenja. **Zbrali se bomo ob 9. uri na Velenjskem jezeru**, kjer bomo izžrebali štartne številke in se pognali zmagi naproti. Vendar pomnite, preden se boste lahko pognali proti kontrolnim točkam poskrbite, da boste imeli ekipo, ki bo **štela pet članov**, lahko tudi štiri, vendar boste obravnavani kot ekipa s petimi člani. Da pa zadovoljimo naš pravni sistem, boste **polnoletni udeleženci tekmovali na lastno odgovornost, mladoletni pa imejte s sabo izpolnjena potrdila staršev**. Tekmovanje bo potekalo po pravilih ŠTPM-a, ki jih je izdal RJZ (januar 1998).

Tekmovanje bo potekalo po pravilih ŠTPM-a, ki jih je izdal RJZ (januar 1998).

Opozarjamo vas na nekaj podrobnosti.

- Ekipe tekmujejo v težavnostnih kategorijah:
  1. Kategorija z zahtevno orientacijo in več skicami-SENIOR (PP-ji in GRČE).
  2. Kategorija z manj zahtevno orientacijo in manj skicami-BABY FACE (GG-ji).
- Kategorije niso ločene po spolu, če pa je v ekipi član nasprotnega spola, se tej ekipi prišteje 50 točk.
- Ekipe spijo v šotorih, ki jih prinesejo s seboj (z zbirnega mesta jih bo na bivak dostavil organizator).
- V primeru kršenja taborniškega kodeksa bo ekipa diskvalificirana.

Vsi vemo, da brez nekatere **opreme** ne gre, zato so: kompas, prva pomoč, šotor, armafleks, spalna vreča, kotliček in jedilni pribor ter pribor za opravljanje nalog na kontrolnih točkah (pisalni pribor) **obvezna oprema**. Za boljše vzdušje pa lahko prinesete tudi kakšen glasbeni inštrument.

Tudi letos podeljujemo **pokal FERKO** za najboljšo ekipo v vseh pogledih, ki pa jo določijo udeleženci sami. Se pravi, bolj pridni boste, večje možnosti imate za pokal FERKO.

Štartinna znaša 11.000 SIT na ekipo in zajema stroške organizacije, hrano (sendvič in pijača na kontrolni točki v soboto ter sestavine za pripravo obroka in kruh), našitke, in nagrade za najboljše ekipe. Vsi rodovi, ki bodo imeli prijavljene tri ekipe ali več, bo štartinna znašala samo 9.000 sit.

Prijave pošljite do 15. maja 2004 na naslov: Primož Vrabič, Studence 31b, 3310 Žalec, (GSM: 031 674 955) ali (e-mail: vrabic@email.si), kjer lahko dobite tudi vse dodatne informacije.

V prijavi poleg rodu in kategorije v kateri boste teknovali, navedite tudi ime, priimek, naslov in telefon vodje ekipe. Prijava velja samo ob predložitvi potrdila (fotokopije) o plačani štartinni, ki jo nakažite na transakcijski račun št.: 03176-1000008467. Za drugačen način plačila se dogovorite s kontaktno osebo.

Naloge, točkovanje, pravila in vse v zvezi s tekmovanjem lahko najdete na internetni strani <http://stpm.rutka.net>. Vzemite si čas in se še danes prijavite na tekmovanje **Še Ta Počasnemu Mine 2004!!**

"Z naravo k boljšemu človeku".

Organizator: RJZ-Efenkova

NATECAJ ZA ZNAK ODPRAVE NA EUROJAM 2005

Zveza tabornikov Slovenije razpisuje natečaj za znak odprave na EuroJam 2005.

Znak odprave naj bo oblikovan v skladu z naslednjimi kriteriji:

- Vsebovati mora znak WOSM.
- Uporabljene naj bodo največ 4 barve.
- Znak naj bo živ in razgiban.
- Iz znaka naj bo prepoznavno, od kod prihajamo, oziroma da gre za znak slovenske odprave.

Pogoji razpisa:

Predlogi morajo biti kreativni ter inovativni in ne smejo biti

kopije že obstoječih.

Pri izdelavi znaka naj se upoštevajo obstoječa pravila o drugih elementih in znakih.

Znak naj bo narisana ali natisnjena na papirju skupaj s pripadajočim opisom.

Sodelujoči se strinja z uporabo predloga (v celoti ali delno) za potrebe odprave Zveze tabornikov Slovenije na EuroJam 2005.

Predloge, zapakirane v pisemski ovojnici, pošljite **do 31. maja 2004 na naslov Zveza tabornikov Slovenije, Parmova 33, 1000 Ljubljana, s pripisom: „NE ODPIRAJ - ZA ZNAK EUROJAM“**. Svoje ime in priimek ter ostale podatke priložite v ovojnico na **posebnem listu!**

Pravočasno prispele ovojnice se odpirajo pred komisijo 1. junija 2004 ob 18.00 uri na ZTS.

Komisija, ki jo sestavljajo po en predstavnik KOPO in KOJA ter 2 predstavnika pripravljalnega odbora odprave na EuroJam 2005, bo izbrala najboljše tri predloge. Avtor zmagovalnega predloga bo povabljen tudi k sodelovanju pri pripravi celostne grafične podobe odprave.

Gradivo in dodatna navodila najdete na spletnem naslovu: <http://www.rutka.net/akcije/eurojam/znak.zip>

Za morebitne dodatne informacije pišite na igor.ajdisek@zts.org ali poklicite v pisarno ZTS.

RAZPIS ZA UDELEŽBO V VODNIŠKIH ŠOLAH KOROŠKO ŠALEŠKEGA OBMOČJA 2004

Vodniška šola rodu Jezerski zmaj Velenje
Vodniška šola rodu Pusti grad Šoštanj

RAZPIS VODNIŠKA ŠOLA RIBNO 2004

ZA ŠTIRINAJSTIMI GORAMI, ZA ŠTIRINAJSTIMI VODAMI...

... PRED ŠTIRINAJSTIMI LETI se je pričelo organizirano izobraževanje vodnikov v Rodu jezerskega zmagaja. Prvi vodniški tečaj je bil izveden daljnega leta 1990 v Ribnem pri Bledu, kjer še danes poteka pridobivanje in osvajanje vsega potrebnega znanja, ki naredi tabornika res dobrega vodnika. Vodniška šola je z leti svojega trdega dela in požrtvovalne zagnanosti pridobila pečat dobre vodniške šole in s tem tudi naziv **področne vodniške šole**.

Vemo, da rodovom primanjkuje dobrih vodnikov, sami

rodovi pa ne zmorejo ali nimajo volje izvesti svoj lasten vodniški tečaj. V naši šoli so že v preteklih letih nabirali svoja znanja taborniki iz Sežane, Logatca, Kuteževega, Maribora, Škofje Loke, Domžal, Mute...

Tudi letos našo vodniško šolo odpiramo na stežaj ostalim rodovom, ki bi si to želeli.

Pri nas poteka tako tečaj **za vodnike MČ kot vodnike GG**.

Termini, kdaj se lahko udeležite VŠ RJZ 2004, so sledeči:

I. izmena 1. 7.- 10. 7. 2004

II. izmena 10. 7.- 19. 7. 2004

Cena 10-dnevnega tečaja znaša **30.000, 00 SIT** (če pridete v Ribno z lastnim prevozom celo nekaj manj). Plačate lahko ob prihodu v Ribno, vendar je potrebna predhodna prijava do **15. junija 2004**. Prijave zbiramo na naslovu:

Več informacij: www.rjz.rutka.net

JANEZ ROŠER

Šercerjeva cesta 15

3320 Velenje

GSM: 031-353-695

e-mail: janez.roser@email.si

Lep taborniški pozdrav !

Načelnik za vzgojo kadrov v RJZ

Janez Rošer

RAZPIS ZA UDELEŽBO V VODNIŠKI ŠOLI RODU PUSTI GRAD ŠOŠTANJ

III. IZMENA (19. julij - 28. julij 2004)

Rod Pusti grad iz Šoštanja že dolga leta sam izobražuje in usposablja vodnike v rodu. Izobražujemo tako vodnike MČ kot tudi vodnike GG. Pridružujejo se nam tudi taborniki rodov, ki sami nimajo možnosti izobraževanja ali pa imajo za to premalo izkušenj. V letošnjem letu smo skupaj z drugimi rodovi uspešno ustanovili novo Koroško - Šaleško območje in ena izmed naših prioritetenih nalog v novem območju je pomoč drugim rodovom v območju. Mislimo, da s svojim taborniškim znanjem in izkušnjami lahko pomagamo tudi pri izobraževanju vodnikov.

Vzpostavljen imamo izredno učinkovit sistem izobraževanja. V času letnega taborjenja v Kajuhovem taboru v Ribnem izvajamo VODNIŠKO ŠOLO S PROGRAMOM "VODNIK MČ", ki traja 10 dni, vodniki pa pridobijo znanja s področja vodenja in programa za delo z MČ. V jesenskem času pa izvajamo USPOSABLJANJE VODNIKOV MČ S

PROGRAMOM "VODNIK GG", ki traja 3 dni, vodniki pa pridobijo in izpopolnijo svoje obstoječe znanje za delo z MČ, z diferencialnimi znanji za vodenje vodov GG. V zvezi s programom za delo z GG pa čez leto po potrebi izvajamo dvodnevne delavnice s področij ORIENTACIJE IN TOPOGRAFIJE, PIONIRSTVA IN BIVANJA V NARAVI TER PREHRANE IN ŽIVLJENJA V NARAVI (odvisno od tega, kakšne potrebe po znanju se pojavijo), ki jih vodijo specialisti iz teh področij.

IZOBRAŽEVANJE VODNIKOV MČ

Organizator:

Rod Pusti grad Šoštanj (vodja šole Andreja Gomboc)

Termin in kraj:

19. do 28. julij 2004 Kajuhov tabor Ribno pri Bledu

Št. prostih mest: **10**

Vodniška šola bo potekala v sklopu letnega taborjenja rodu, tako, da se bodo tečajniki vključili v program taborjenja tam, kjer bo to potrebno za praktično izvajanje izobraževanja, svoje pridobljeno teoretično znanje pa bodo lahko takoj tudi praktično preizkusili s sodelovanjem pri izvajanju programa MČ na taborjenju.

Vodniška šola bo potekala v skladu z obveznimi vsebinami za vejo MČ, ki jo določa KOPR ZTS.

Vsebine s področij:

- Program MČ

- Vodenje MČ

- Taborniška organizacija

Vsebine bodo podajali izkušeni taborniki (inštruktorji, specialisti, pedagogi, ...) iz vseh nivojev (rodov, območni, zvezni, ...)

Tečajniki pridobijo z udeležbo v vodniški šoli **predpisano literaturo** za vodniško šolo MČ in **vodniško izkaznico**.

Cena seminarja: **30.000,00 tolarjev** (vključuje 10 - dnevno bivanje, prehrano in prevoz).

Prijave: **rok prijav do 25. junija 2004**.

Na naslov:

ANDREJA GOMBOC

KOROŠKA 3

3325 ŠOŠTANJ

GSM: 031/693-204

andreja@rutka.net

Taborniški pozdrav!

Načelnica za izobraževanje RPG

Andreja Gomboc

POW WOW BO

Aprilski rok prijav se je zaključil.

Organizacijski odbor sporoča vsem zainteresiranim, da se lahko kot udeleženci, vodniki ali osebje še prijavijo do 30. junija, vendar za njih v skladu z raspisom velja plačilo višje tabornine.

Vidimo se na Pow Wowu.

<http://powwow.rutka.net>

<http://www.zts.org>

info-gg@rutka.net

Nove izdaje skavtskih znamk

Posredujemo pregled novejših izdaj znamk s taborniško tematiko.

ANTIGVA IN BARBUDA je ob 90-letnici svoje organizacije izdala serijo štirih znamk (30C - 1\$ - 1,50\$ - 1,80\$), mali blok za 6\$ in večji blok s tremi znamkami po 90c.

INDONEZIJA se je izkazala s široko znamko za 1500 rupij. Znamka prikazuje portret Lorda Baden-Powella in Sri Sultana Hamengkujua Buwonoja IX.

JEMEN je ob diamantnem jubileju domače skavtske organizacije izdal tri znamke s skavtskimi motivi (30 Rials - 60 - 70).

PALAU se je predstavil s skavtskima blokoma. Manjši je za 2\$, večji pa ima šest znamk s po 60 c. Motivi prikazujejo razne dejavnosti, taborniški nož, vozlanje, plezanje in tabornika v kroju.

SOMALIJA je v počastitev skavtskega gibanja izdala zanimivo serijo štirih znamk (100Sh.So. - 200 -600 - 3300) in velik blok za 3500 Sh.So (somalski šiling). Motive za znamke so izdelali otroci z barvnimi svinčniki!

TUNIZIJA je počastila 70-letnico skavtstva v svoji državi z dvema znamkama za 250 in 600 tunizijskih dinarjev.

21. AVSTRALSKI JAMBOREE V VIKTORIJI LETA 2007

Avstralska skavtska organizacija je razvejana po vsej svoji celini, ima tudi močne klube zbiralcev skavtskih znamk. Takoj po novem letu so že poslali propagandno gradivo za svoj 21. jamboree, ki bo leta 2007, s katerim bodo počastili 100-letnico nastanka svetovnega skavtskega gibanja.

Letos so organizirali od 5. do 15. januarja 30. avstralski jamboree v Adelaidi, južnem delu Avstralije. Seveda so izdali poštni žig, vrsto tiskanih kuvert (vedno velike kuverte-"amerikanke"), prospekte, plakate, našitke in drugo gradivo.

DRŽAVE S SPORNIMI IZDAJAMI SKAVTSKIH ZNAMK

Mednarodno društvo zbiralcev skavtske tematike je poslalo članicam seznam držav, ki so izdale sporne izdaje znamk s

skavtsko tematiko. Pravijo jim "čustvene, ilegalne ipd." izdaje. Taki sezname so vedno sporni, saj so običajno subjektivno naravnani, pogosto jih sestavljajo nepoznavalci situacij v posameznih državah ipd. Je pa res, da se je lani pojavila precejšnja količina t. i. špekulativnih znamk z motivi flore in favne, na katerih je skavtska lilija, pogosto pa še znaka Rotary kluba in Lionsov.

Kdor zbira znamke "za dušo", torej za lastno zadovoljstvo, kupuje vse znamke. Seveda pa je lahko težava, če se odločimo razstavljati tudi take znamke na ocenjevalnih filatelističnih razstavah. Tedaj bomo dobili negativne točke. To pa pomeni, da nimamo praktičnih možnosti dobiti kakšno odličje ...

Da si bomo lahko tudi sami ustvarili mnenje ali je seznam "negativnih" izdaj upravičen ali ne, objavljamo že omenjeni seznam držav "grešnic":

Afganistan, Angola, Argentina, Azerbajdžan, Benin, Bolgarija, Bosna in Hercegovina, Burundi, Ciper, Čad, Eritreja, Estonija, Georgija, Grčija, Gvineja Ekvatorialna, Jemen, Jugoslavija, Komori, Kongo, Kitajska, Kirgistan, Laos, Madagaskar, Mali, Maroko, Mavretanija, Mehika, Moldavija, Mongolija, Mjanmar, Nigerija, Rusija, Ruanda, Saudova Arabija, Senegal, Somalija, Tadžikistan, Turkmenistan, Ukrajina, Uzbekistan, Združeni arabski emirati.

Taborska stena nad reko Čabranko

Po medvedjih sledovih do jame

Višina izhodišča: 540 m - Višina: 1059 m - Višinska razlika: 500 m

Na naši južni meji s Hrvaško se nad dolinama rek Čabranke in Kolpe dviga visoka skalnata pregrada. Stene so strme, ponekod divje in prepadne ter le tu in tam dopuščajo prehode do globokih dolin. Nad Kolpo sta najbolj privlačni Loška ter Kuželjska stena. Imenitni pa sta tudi Žurgovska in Taborska stena nad reko Čabranko. Čeprav sta nekoliko nižji in bolj poraščeni, sta pohodniško privlačni in zanimivi.

V Taborski jami

Tokratni izlet nas bo peljal na Taborsko steno, ki leži nad stransko dolino Belice, le dobrih pet kilometrov pod mestom Čabrom. Izlet začnemo v slovenski vasi Žurje, ki leži med prostranimi travniki in polji ter se ponaša z majhno cerkvico sv. Antona. Od tu je speljana udobna, široka in tudi označena steza, ki nas skozi gozd ter mimo redkih razgledišč položno pripelje na sedlo pod Beliškimi vrhom, najvišjo točko Taborske stene. Tu se kmalu priključimo udobnejši poti, ki nas povede do skrite Taborske jame. Steza do nje je ozka, nekoliko izpostavljena, pa vendar dobro nadelana in zavarovana z zaščitnimi ograjami. V jami se lahko vpišemo v knjigo, preberemo napise na spo-

meniku ter se na udobni klopi spočijemo, podkrepimo ter naučijemo razgledov. Od tu bi lahko v uri in pol prišli tudi na vrh Goteniškega Snežnika, najvišje vzpetine na tem koncu Slovenije. Za ta podvig bi potrebovali dober zemljevid in precej orientacijskih sposobnosti. Kraški svet, velika poraščenost in različne steze, kolovozi in gozdne ceste, lahko popotnike hitro zmedejo in zapeljejo.

Svet tu je skrivnosten, tih in neokrnjen. Obsežni gozdovi dajejo zatočišče medvedom, risom, divjim prašičem, v pečevju se pogosto sončijo modrasi, po strminah se podijo gamsi, v skalovju gnezdijo redke ujede. Narava tu živi v občutljivem ravnovesju, ki ga moramo spoštovati in tudi ohranjati. Vseeno pa je dobro oprezati za medvedi. Prostrana in zaraščena visoka planota je pristna zibel kosmatinca, ki običajno živi samotarsko življenje in se pridno umika ljudem. Posebo nevarno je če, prekrizamo pot medvedki z mladiči. Če si ne želimo srečanja s to zverjo, moramo biti pri naših pohajkovanjih bolj glasni, na nahrbtnike pa si nekateri obesijo še kakšen zvonček. Verjetno ga ne boste srečali, v blatu ali pa v pomladnem

snegu pa obiskovalci lahko študirajo njihove sledi. Domačini radi pripovedujejo najrazličnejše zgodbe in dogodivščine, ki so povezane s to živaljo, in prav prijetno je prisluhniti njihovim prigodam v značilne dialektu.

Izhodišče:

Posebne vrste dogodivščina je dostop do izhodišča, saj moramo v ta odmaknjeni del Slovenije s potnim listom prek Hrvaške. Iz osrednje Slovenije je najbližja pot prek Loškega Potoka. Pred Ribnico zavijemo s kočevske ceste desno proti Sodražici in se skoznjno peljemo po dobri cesti proti Loškemu Potoku. Asphalt je speljan skozi slikovita naselja in prijazne travnike do zadnje vasi na planoti Trave. Do mejnega prehoda pri Čabru je še pet kilometrov spu-

Začetek poti v Žurjah

Medvedje sledi v snegu

sta po makadamu. Do Čabra bi se lahko pripeljali tudi prek Cerknice in Prezida. Takoj za mejnim prehodom zavijemo levo in bi se že čez dobrih pet kilometrov lahko obrnili čez most spet nazaj na slovensko stran v dolino Belice. Vendar pozor: prehod državne meje tu ni dovoljen, kazen za prekršek pa je kar visoka. Priporočam, da se peljete še nekaj km do Osilnice, tam spet čez mejo v Slovenijo in po cesti na naši strani do vasi Papeži. Tam nas pozdravi lična lesena tabla, ki poleg imen vasi v dolini opozarja tudi na Taborsko steno. Po asfaltu se peljemo skozi vas Papeži do dober kilometer oddaljene vasi Belica. V njej zavijemo strmo levo (še malo naprej po dolini je zajetje hidroelektrarne in slikoviti del doline) po ozki asfaltirani cestici do 2 km oddaljene vasice Žurge. Pred kažipotom "Taborska stena" pustimo vozilo na nadmorski višini 540 m.

Po udobni poti na vrh planote

Vzpon:

Med dvema najvišje ležečima hišama poiščemo prehod na travnik nad vasjo. Nekaj deset metrov višje se široka in dobro uhojena pot, kolovoz, usmeri proti desni. Brez posebnih orientacijskih težav ji sledimo zložno skozi gozd. Čez dobre četrte ure hoje pridemo do ne-

kaj ovinkov, ki nam pomagajo pridobiti višino. Mestoma je pot res solidno utrjena z močnim kamnitim zidom, kar daje slutiti o njenem nekdanjem pomenu za lokalno gospodarstvo. Dvignemo se nad spodnji del poraščene stene in pridemo do križišča. Leva, tudi široka pot, vodi nekam pod Žurgarsko steno, desna pa je naša. Nekaj časa hodimo skoraj vodoravno pod Taborsko steno z lepimi pogledi v dolino, potem pa se spet dvigujemo ves čas proti desni. V dobri uri smo na nekaj manj kot tisoč metrov visokem robu gozdnate planote. Markacije nas vodijo naprej skozi gozd na gozdno cesto, potem pa po njej proti desni okoli Beliškega vrha na njegovo vzhodno stran. Tam nas kažipot usmeri na desno do roba stene, kjer je skrita Taborska jama. Od velikega kupa kamena na robu nad jamo gremo potem lahko po robu stene in dosežemo najvišjo točko, Belškega vrha.

Vrnitev:

Vrnemo se po isti poti.

Nevarnosti:

Pot je lahka. Tudi orientacija je kljub pomanjkljivim markacijam preprosta. Steza do jame je izpostavljena, a zavarovana. Pozor pred medvedi!

Najprimernejši letni časi:

Primerno za vse letne čase.

Pot je tako široka, da tudi pozimi ob ugodnih razmerah ni pretiranih težav.

Časi:

Žurge-Beliški vrh 1.30 ure

Sestop 1 ura

Skupaj: 2.30-3 ure

Na vrhu Taborske stene

Zemljevid

Zemljevid Kočevsko z gornjo Kolpso dolino in obrobjem Bele Krajine, 1:50 000. Geodetski zavod Slovenije, 1997. Atlas reke Kolpe, 1:15.000. Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo FGG; Ljubljana, 1997.

Dostop do Taborske stene

Pogledi v globoko dolino Čabranke

Taborniški projekt

Taborniški projekt je skupinski podvig z jasno zastavljenim ciljem, sistematičnim pristopom (7 korakov), ki temelji na uporabi taborniške metode, vključuje veliko možnosti za učenje, upošteva različne interese, talente, zmožnosti in potrebe, v katerem so vsi sodelujoči z lastnim trudom predani doseganju ciljev v določenem času v prihodnosti.

V prejšnji številki Tabora sem predstavil prvi del drugega koraka, ki govori o vključevanju možnosti za učenje. Prvi del se je nanašal na ocenjevanje stopnje težavnosti in oblikovanje učnega okvira, tokrat pa si bomo pogledali, kako razvijati učne priložnosti in pri tem upoštevati taborniško metodo.

Razvijanje učnih priložnosti

Zapišite možnosti za učenje, ki bi jih projekt lahko ponudil, in kako bi pomagali mladim, da bi napredovali glede na zahteve stopnjevanega programa (osebne sheme napredka).

Primer:

Vodje so preučili osnutek projekta in pregledali vsako nalogo, da bi videli, kakšne možnosti za učenje bi lahko ponudila. Potem so razmislili, kako bi lahko možnosti povežali z vzgojnimi cilji te starostne skupine.

Nerealno bi bilo pričakovati, da bodo vsi mladi napredovali v vseh ciljih, vendar pa je to pomagalo vodjem, da so pregledali vzgojno-izobraževalne potenciale vsake naloge. Tako se bodo nekateri člani naučili osnovne skrbi za konje, drugi razvili besedila, oblikovali glasbo in izboljšali sposobnost igranja na instrumente, tretji bodo oblikovali zdrav jedilnik in spoznali katero hrano bi morali vzeti s seboj, kako shraniti kratkotrajna živila zaradi zdravstvene varnosti; določiti količine; ozirati se na omejitve za dnevni obrok hrane, itn.

Projektna naloga - skrb za konje

KAJ JE POTREBNO NAREDITI?	MOŽNOSTI ZA UČENJE
<p>Skrb za konje</p> <ul style="list-style-type: none"> · spoznati kaj/kdaj morajo/hočejo jesti, piti/počivati, česa se bojijo/kaj jih pomirja, kaj jih boli, splošne bolezni - zdravila; kaj narediti v primeru nesreče, meje nespécializirane pomoči; kje najti specializirano pomoč, če je to potrebno, pridobiti zaupanje živali, · pridobiti potrebne spretnosti, · odgovorno uporabiti spretnosti med projektom, · učinkovito komunicirati in sodelovati z ostalimi. 	<p>Razviti sposobnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> · biti aktiven med odkrivanjem, oblikovati hobije in gojiti šport, · analizirati in ovrednotiti situacijo, preučiti možnosti, primerno se odločiti in to izvesti, · pri reševanju problemov razmišljati analitično in kreativno, · obvladati čustva v vsakdanjem življenju, · aktivno spoznavati možnosti za poklic v prihodnosti (npr. veterinar), · z osebnim trudom pripomoči k uspehu skupnega podviga, · skrbnega in odgovornega vedenja do drugih, · biti odprt za trenutke duhovnega razmišljanja

Vprašanje za razmislek

Ali obstaja še kakšen del projekta, ki bi ga iz vidika učnih priložnosti lahko še okrepili?

Primer:

Ko so vodje razmišljali o že vključenih možnostih za učenje, je postalo jasno, da projekt ne ponuja razvoja na področju dviga kvalitete življenja mladih v družbi. Svet vodnikov je razpravljal, kako bi lahko v projekt vključili tudi to dimenzijo. Spomnili so se, da na tem področju poteka kampanja proti zlorabi drog. Pred kratkim so razposlali informacijske letake za mlade. Izkazalo se je, da so se člani že v šoli učili, kako lahko zloraba drog vpliva na človeka.

Tudi v vodu se do takrat o tem še niso pogovarjali. Po kratkem posvetu z vodom so člani predlagali, da bi lahko bila zgodba predstave o tem, kako je postala neka mlada oseba zaradi številnih problemov odvisna od drog in kako je odvisnost premagala.

Skozi predstavo bi tako pomagali širši javnosti pridobiti razumevanje, zakaj mladi sploh pridejo v skušnjava z drogami, hkrati pa spodbuditi razmišljanje o težavah, s katerimi se soočajo mladi in kakšno podporo bi jim lahko nudili, da bi jim pomagali rešiti njihove probleme na drugačen, pozitiven način.

Da bi razvili dobro predstavo o tej temi, so morali člani voda v svoji skupnosti najti čim več dejstev o pritiskih sovrstnikov na ostale, ustrahovanju v šoli, problemih v družinah, najstniških depresijah, itn. Stopili so v stik z zdravstvenimi delavci in ustreznimi institucijami. Organizirali so formalne intervjuje z ljudmi, ki so premagali odvisnost od drog.

Poleg vedenja o temah povezanih z drogami, so člani razvijali stike s skupnostjo, sočustvovali z socialno ogroženimi in pridobivali praktične novinarske izkušnje (intervjuji, ...). Uprizoritev na odru pa je bila še dodatna močna izkušnja (razvijanje samo-poznavanja, razumevanje stvari na globlji ravni kot jih le "poznati").

Raba taborniške metode

Vedno imejte v mislih, da je projekt taborniški le takrat, ko pri izvedbi vključimo vse elemente taborniške metode.

Razen očitnega znanja in spretnosti, ki jih ponujajo dejavnosti, je uporaba in dinamika taborniške metode, ki jo uporabljamo v vodu tista, ki bo resnično določala, kaj bodo mladi pridobili v taborništvu. Z drugimi besedami, če dejavnosti pomagajo mladim napredovati do izobraževalnih ciljev s tem, kar delajo (vsebina), potem taborniška metoda in dinamika v vodu pripomoreta k doseganju manj očitnih izobraževalnih ciljev s tem, kako doživljajo življenje v vodu (proces). To še posebej drži v smislu razvoja občutkov in čustev, medsebojnih odnosov in vedenja na splošno.

PREDSTAVIJO SE ...

Lrga

Strokovna služba ZTS ali kdo je "Zveza"

Tokrat res ni bilo težko dobiti odgovorov od naših "delavcev". Posamezniki, ki nas podpirajo in mnogokrat zastopajo v našem delovanju na lokalnem nivoju, in prav vsi so dolgoletni taborniki, so se razpisali, če pa vas zanima še kaj več, jim sploh ne bo odveč pojasniti. Preberite, kaj pravijo!

Ivo Štajdohar**Kako imate v strokovni službi razdeljene naloge in kdo preverja in nadzoruje njihovo realizacijo?**

Nalog, ki jih opravljajo delavci v strokovni službi je zelo veliko. Zato navajam samo glavna področja dela. Imamo:

- referenta za splošne zadeve (telefoni, prodaja, prispela in poslana pošta, ročna blagajna, članske zadeve),
- strokovnega delavca za program za mlade ter za vzgojo in izobraževanje odraslih,
- strokovnega delavca za Zadrugo, investicije in materialne zadeve, delovanje GŠ ZTS, podporo KOJA in
- tajnika ZTS, ki skrbi za finance, podporo vsem organom Zveze in za veliko drugih opravil.

Realizacijo opravljenega dela v skladu s statutom ZTS nadzorujem jaz.

Kakšen je odnos med IO in zaposlenimi v pisarni?

Odnosi so dobri. Prizadevamo si zgraditi partnerski odnos, tako da bi res vsak (tako prostovoljci kot delavci) opravljal svoje delo z veseljem in da bi se medsebojno podpirali ter tako težili k skupnemu cilju, ki ga ima organizacija.

Kaj sporočaš bralcem glede sodelovanja, načina dela, ... med pisarno in rodovi, taborniki?

Želel bi si več razumevanja in medsebojnega zaupanja. Delo v strokovni službi dostikrat zahteva popoldansko prisotnost, delo ob sobotah in nedeljah ter praznikih. Nisem pa še doživel opazke v smislu, da bi bil kdo presenečen, da delamo v svojem prostem času. Sem pa že slišal pripombe, kje da smo med službenim časom, ko recimo urejamo zadeve za Zvezo na kakem ministrstvu in nas ni v pisarni.

V zadnjem času nas predvsem ob središčih in ob koncu tedna obišče v pisarni kar nekaj mladih tabornic in tabornikov in prostovoljno postorijo to ali ono. Sedaj imamo kolikor toliko urejen prostor za delo prostovoljcev. Imamo pa tudi nekaj duhamornih opravil, kot je recimo tiskanje izkaznic, zlaganje poštnih pošiljk, kopiranje POROD-a in podobno. Zelo smo veseli, kadar se og-

lasijo. Pa ne samo zaradi opravljenega dela. Veliko nam pomeni ta pripravljenost za pomoč. Bolj se spoznamo, izboljšujejo se odnosi, izmenjujejo se pogledi in informacije, kontakti so lažji. Sam sem že precej časa razmišljal o akciji oziroma bolj o sodelovanju med člani - predvsem PP-ji, in zaposlenimi v pisarni pod naslovom PP za PP (prostovoljni petek za PP), pa se je kar sam uvedel. In verjemite, sodelovanje ne bo ostalo samo na tistih duhamornih opravilih!

Rodovom posredujemo veliko koristnih informacij, nimamo pa odzivov, kako so jih uporabili. Pošljamo podatke o razpisih za sredstva, obveščamo o raznih možnostih pomoči z naše strani, da bi se projekti, ki jih nameravamo, kar najbolje pripravili. Pravih odzivov razen redkih posameznih ni. Kot bi vsak skrival svoj "know-how". Me pa bolj skrbi, da ga pravzaprav ni in da zato ni odzivov, ker ni prave motivacije za delo pri zagotavljanju pogojev, v katerih taborniki izvajajo program.

Frane Merela

Zakaj misliš, da se taborniki iz rodov tolikokrat pritožujejo nad "Zvezo"? Kaj bi se dalo spremeniti?

Ko sem bil sam v njihovi koži, in verjemite mi, bil sem pred kar nekaj leti, je bila "Zveza" odprta za nas s terena le uro ali dve na teden. In kar naprej smo se pritoževali. Že tedaj smo s svojo aktivnostjo stvari spremenili in vrata te Zveze na "stežaj odprli". V zadnjih letih se spet kaže potreba po "odpiranju", le da je po mojem občutku žal vse manj tistih, ki si to res iskreno želi. Od zadnje volilne skupščine bo skoraj leto in še bi se našel kateri od organov te naše Zveze, ki se ni uspel sestati. In Zveza, tista z narekovaji zgoraj in spodaj, nima prav dosti opraviti s tem. Res pa je tudi, da se v kovačiji brez kovačev, orodje ne uporablja prav pogosto. Predvsem pravim, da že vendarle zavijajmo rokave in zavijmo orodje. In da bo lažje to storiti, moja številka telefona 041/490 888, ki je za vse odprta vedno tudi ob petkih in svetkih. Prepričan sem, da lahko veliko teh pritožb odpravimo v medsebojnih pogovorih in medsebojnih poslušanjih.

Tadej Pugelj - Puggy

Kako ohranjaš stik med tabornikom - strokovnim delavcem in svojo taborniško potjo oz. življenjem?

V bistvu se vse prepleta in dopolnjuje. Tabornika najdem v vsakodnevnih veščinah in spretnostih, ki jih s pridom uporabljam tudi kot strokovni sodelavec. Moje delo v pisarni ZTS je toliko bolj kvalitetno, kolikor več informacij, znanja in izkušenj imam, zato skušam vsako priložnost izkoristiti kot izziv za napredovanje na moji taborniški poti. Taborniška pot, po kateri hodim, pa predstavlja način življenja. Na poti me spremlja moja družina, prijatelji in ljudje, s katerimi prihajam v stik. Vodilo življenja so vrednote, ki so se v meni oblikovale v času odraščanja - v peščeni srajci seveda. In krog je zaključen.

Kontakti:

01 30 00 820 - centrala, Aljoša Bizjak (041 490 444) in Mateja Justin (041 490 333)

01 30 00 821 in 041 490 777 - Ivo Štajdohar

01 30 00 822 - prostovoljci

01 30 00 823 in 041 490 888 - Frane Merela

01 30 00 824 in 041 490 666 - Tadej Pugelj
zts@rutka.net

Uradne ure so vsak dan od 10. do 15. ure, ob sredah do 17. ure.

P.S. A nismo mi vsi ta famozna "Zveza"?!

NAROČAM REVIJO TABOR

IME IN PRIIMEK: _____

ROD: _____

ULICA: _____

POŠTNA ŠTEVILKA IN KRAJ: _____

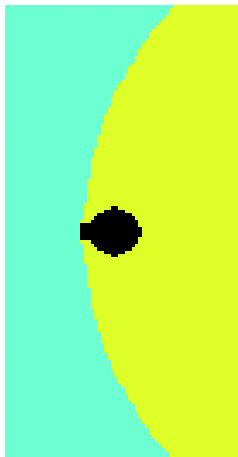
NAROČNIKOM PRIZNAMO 20% POPUSTA!

Pošljite na ZTS - Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana

Prehod venere čez sončevo ploskev

Venera, najbližja Zemljina notranja sosedka, se bo 8. junija v dopoldanskem času navidezno "sprehodila" preko Sončeve ploskve. Gre za izredno redek pojav!!! Poznamo le tri nebesna telesa, ki navidezno lahko prečkajo Sonce. Če Luna prečka Sončevo ploskev, pravimo da gre za sončni mrk. Poznamo popolni, delni in kolobarjasti sončni mrk, odvisno od tega, koliko Sončeve ploskve je prekrite. Sončni mrk vsaj nekje na Zemlji lahko vidimo vsako leto. Na drugem mestu po številu prehodov čez Sončevo ploskev je Soncu najbližji planet Merkur s približno 14 prehodi na 100 let. Maja lani smo imeli nazadnje možnost opazovati tak prehod. O dogodku smo pisali tudi v reviji Tabor. Naslednjič bo Merkur prečkal Sonce ponoči med 8. in 9. novembrom 2006, vendar, ker ponoči Sonca ne vidimo, pri nas pojav ne bo viden.

Iz naših krajev bomo lahko prehod Merkurja opazovali šele 9. maja 2016 in sicer v popoldanskem času. Od vseh prehodov se najredkeje zgodi, da Sonce prečka Venera. Do dogodka pride le 4 krat v 243 letih ali 16 krat v tisočletju. Zadnji prehod se je zgodil 6. decembra davnega leta 1882. To, kako redkemu dogodku bomo priča pove tudi podatek, da so v celi zgodovini človeštva pojav do danes opazovali le 6-krat. Kepler je leta 1629 prvi izračunal in napovedal prehode Merkurja in Venere, tako da takih pojavov prej niso niti poznali. Napovedanega prehoda Venere leta 1631 sam ni dočakal, saj je leto prej umrl. Kolikor je znano so prvi napovedan prehod Venere opazovali le trije astronomi. Kepler je bil namreč s svojimi teorijami na slabem glasu v takratnih cerkvenih in političnih krogih in bogokletno je bilo verjeti takim "neumnostim", kot jih je učil. Kasneje je bil prehod Venere opazovan še v letih 1639, 1761, 1769, 1874 in 1882. Po letošnjem prehodu bo kmalu sledil še en prehod 6. junija 2012, vendar bomo iz naših krajev takrat lahko opazovali le zadnji del prehoda takoj po sončnem vzhodu. Pojav

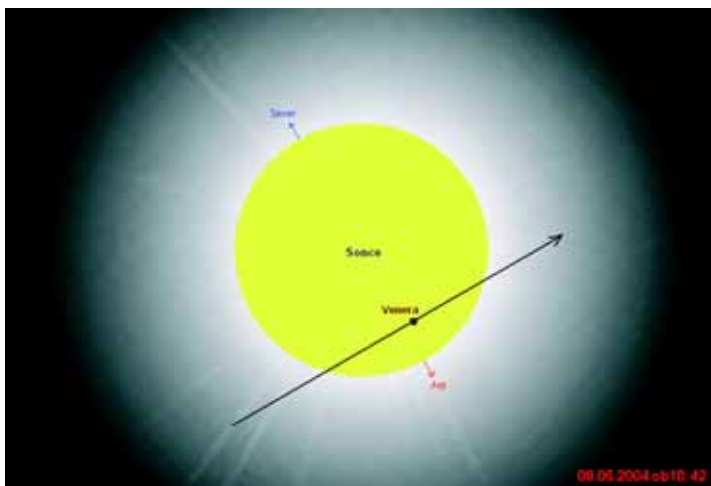

bo namreč končan že pred sedmo uro zjutraj. Po letu 2012 pa bodo lahko prehod Venere opazovali le še naši potomci in to šele leta 2117...

PRIPRAVE NA OPAZOVANJE

Glede na to, da bomo iz naših krajev imeli enkratno priložnost videti zgodovinski dogodek, se le dobro pripravimo nanj. Venerin prehod bo iz naših krajev tokrat namreč viden v celoti. Prehod bo tra-

Ko se prične prehod, Venera zaradi svojega ozračja navidezno potegne za seboj tanek pas teme, ki izgine šele, ko je Venera že dodobra na sončevi ploskvi. Zaradi tega težko natančno določimo začetek prehoda

Prehod Venere čez Sončevo ploskev 8. junija 2004. Prvi stik bo nastopil ob 07:07 zjutraj. Venera pa bo zapustila Sončevo ploskev ob 13:33

jal od 07:07 do 13:33. Začetek in konec prehoda je zaradi Venerine atmosfere zelo težko določiti, zato vam predlagam, da z opazovanjem pričnete nekaj minut prej. Eden najzanimivejših delov prehoda je ravno začetek, ko temna Venerina pika, ki je že krepko na Sončevi plošči še vedno vleče za seboj temno črto, ki sega vse do roba Sonca.

Prehoda ne bomo mogli opazovati s prostimi očmi. Za opazovanje bomo potrebovali daljnogled ali teleskop.

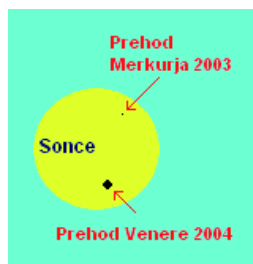
Daljnogled ali teleskop bomo uporabili le posredno. V Sonce usmerjen daljnogled ali teleskop naravnana na "neskončno" bomo dobro učvrstili, namesto oči pa bomo uporabili bel papir, ki nam bo služil kot zaslon (glej priprave na opazovanje prehoda Merkurja "Tabor 4/2003"). Venera bo vidna na papirju kot temna pika, ki se bo počasi pomikala preko svetle Sončeve ploskve.

TODA POZOR !!! Nikoli ne glejte direktno v Sonce !!! Še manj pa ga opazujte skozi daljnogled ali teleskop, če nimate ustreznega filtra, saj lahko povzroči trajne poškodbe na očeh.

Prehod Venere je še posebej atraktiven, saj je Venera ob prehodu čez Sonce navidezno mnogo večja od Merkurja.

Merkur je namreč že tako ali tako manjši od Venere, poleg tega pa kroži bližje Soncu kot Venera in se tako ob prehodih nahaja dlje od Zemlje kot Venera

Lanski prehod Merkurja čez Sonce je viden na listu papirja, ki smo ga uporabili kot zaslon. Merkur se nahaja desno zgoraj in je kar majhen v primerjavi s sončno pego, ki se je takrat nahajala približno na sredini Sončeve ploskve. Venera bo letos vsaj tako velika kot je bila ta pega ...

LUNINE MENE

Polna luna	4. 5. 2004	ob	22:34
Zadnji krajec	11. 5. 2004	ob	13:05
Mlaj	19. 5. 2004	ob	06:53
Prvi krajec	27. 5. 2004	ob	09:58
Polna luna	3. 6. 2004	ob	06:21
Zadnji krajec	9. 6. 2004	ob	22:04
Mlaj	17. 6. 2004	ob	22:28
Prvi krajec	25. 6. 2004	ob	21:09
Polna luna	2. 7. 2004	ob	13:10
Zadnji krajec	9. 7. 2004	ob	09:35

VZHODI IN ZAHODI SONCA

1. 5.	Vzhod: 05:49 Zahod: 20:10	15. 5.	Vzhod: 05:29 Zahod: 20:28
1. 6.	Vzhod: 05:15 Zahod: 20:46	15. 6.	Vzhod: 05:10 Zahod: 20:55
1. 7.	Vzhod: 05:15 Zahod: 20:57	15. 7.	Vzhod: 05:26 Zahod: 20:49

ZAČETEK POLETJA:

Poletje nastopi 21. 6. ob 02:56

Fotografiranje z manj svetlobe

Svetloba je pri fotografiji bistven element. Tega pa se navadno zavemo šele, ko svetlobe za običajno fotografiranje ni več dovolj, ko smo v temačnem gozdu ali ko pade mrak. Vendar pa kljub temu, da je svetlobe manj, ponuja takšno okolje odlične motive za fotografijo, predvsem zato, ker nimamo več močnega glavnega vira svetlobe (sonca), pojavi pa se kup manjših in šibkejših virov svetlobe, ki pa lahko s svojo pestrostjo in barvo rišejo zanimive motive.

Navadno fotografiramo v delčku sekunde, torej se fotografija na film ali digitalno tipalo nariše v delčku sekunde, ko je zaklop odprt ali ko je tipalo aktivno, na primer v času 1/125 sekunde. V tem primeru gre res le za delček sekunde, tako da fotografiramo le trenutek. Še krajši časi se uporabljajo pri fotografiranju športa, kjer je dogajanje še hitrejše in moramo fotografijo posneti v še krajšem času. Tako se na primer šport fotografira z 1/8000 sekunde, lahko pa tudi še s krajšim časom, vendar pa ob tem vedno potrebujemo precej svetlobe, torej lepo in sončno vreme.

Prva sprememba pri fotografiranju z manj svetlobe in z daljšim časom je torej ta, da na posnetek ne zajamemo več le trenutka, pač pa daljši čas. To pomeni, da svetloba oblikuje fotografijo dlje časa, na primer 1 sekundo, lahko pa tudi več, kot na primer 30 sekund, lahko tudi več minut ali ur. V vsem tem času pa bo na fotografiji zabeležena vsaka v naš kader ujeta svetloba ali osvetljen objekt. To se lepo vidi, kadar fotografiramo na primer cesto z avtomobili, ki so se tekom fotografiranja peljali mimo, ali pa je na fotografiji npr. izrisana celotna pot človeka, ki je, ko smo fotografirali, šel mimo in je bil osvetljen, prav tako pa se izriše svetloba njegove svetilke.

In ravno v tem je čar fotografiranja z daljšim časom, saj lahko posnamemo bolj nenavadne in nevsakdanje fotografije, motive ki jih človeško oko ni vajeno. Tako so nam navadno zaradi svoje drugačnosti zelo zanimivi posnetki tekoče vode (brzc ali slapov), kjer se kapljice vode zaradi daljšega časa osvetlitve zabrišejo. Podobno se zgodi, ko fotografiramo taborni ogenj, kjer se plameni zabrišejo, primerno pa se osvetli tudi od ognja osvetljena okolica.

Vendar pa je v vsej magičnosti fotografiranja za daljšim časom tudi omejitvev oziroma nevarnost. Zaradi daljšega časa osvetlitve (ki je v teh primerih vedno daljši od delčka sekun-

de) namreč kakršenkoli premik fotoaparata med fotografiranjem pomeni premaknjeno in načeloma neuporabno fotografijo. In ni ga junaka, ki bi lahko naredil nočni posnetek s časom nekaj sekund iz roke brez kakršnegakoli naslona ali stojala. Druga rešitev je namreč fotografiranje z bliskavico, kjer spet ujamemo le trenutek, vendar pa s tem presvetlimo vse ostale manjše vire svetlobe. Vendar bomo takšno fotografiranje zaenkrat v tem članku izpustili.

Fotografija je bila posneta na taboru, ko so bili taboreči zbrani ob tabornem ognju. Fotografirano s stojala, čas osvetlitve je bil nekaj sekund, zaslonka f4. V nekaj sekundah se je na fotografiji lepo izrisal ogenj v obliki dvojne pagode. Nad ognjem so žareče iskre, ki so letele iz ognja in na fotografiji pustile sledi v obliki rdečih linij. Prav tako pa so ravno prav osvetljeni taboreči, ki sedijo okoli ognja. Poleg ognja ni bilo drugega vira svetlobe, vidna je tudi rdeča barva plamena.

Da bi se pri fotografiranju z daljšim časom izognili premaknjenim fotografijam, je tako skoraj obvezen pripomoček fotografsko stojalo. Le-tega z vijakom pričvrstimo na spodnji del praktično kateregakoli fotoaparata. Na voljo imamo več različnih stojal, od majhnih, ki jih lahko spravimo v kakršnokoli torbo, a so za fotografiranje manj priročni, do za fotografiranje praktičnejših večjih, bolj stabilnih in prilagodljivih, a manj prikladnih za transport. Stojalo si tako lahko izberemo glede na naše potrebe.

Fotografiranje brzic je potekalo sredi dneva, temačnost pa je dajal smrekov gozd v okolici. Vendar pa je bila kljub temu svetloba sorazmerno močna, zato sem čas podaljšal z zapiranjem zaslonke. V času 1/2 sekunde so se vodne kapljice zabrisale in zarisale belo penasto pot reke, kot je sicer pri opazovanju narave nismo vajeni.

Vendar pa se kljub vsemu dostikrat rado zgodi, da v trenutku, ko bi želeli posneti neko fotografijo v slabših svetlobnih pogojih stojala nimamo s seboj. V tem primeru pa se poslužimo improvizacije. Največkrat fotoaparata naslonimo na kakšen zid, kamen, štor, lahko pa pod njega podložimo tudi npr. nahrbtnik. Včasih pomaga že, če fotoaparata samo prislonimo ob neko steno, sam pa sem za fotografiranje na taboru uporabil tudi že jambor. S tem si namreč zagotovimo trdno podlago za naš fotoaparata, ga tako ne premaknemo in fotografije ne stresemo. Vendar pa se dostikrat pri daljših časih tudi s tem popolnoma ne zavarujemo pred stresenjem posnetka. Kaj rado se namreč zgodi, da fotoaparata premaknemo ob pritisku na sprožilca. To težavo pa lahko rešimo z žičnim sprožilcem, torej sprožilcem na kablu, ki ga priklopimo

Posnetek je bil narejen z okna stanovanja v Dublinu, fotoaparata pa je bil pričvrščen na stojalu. Na posnetku so avtomobili, ki so tekom fotografiranja peljali mimo, pustili sledi luči, avto, ki je v križišču stal in bil osvetljen z ulično razsvetljavo pa je zaradi mirovanja oster in lepo zarisan.

na fotoaparata in tako prožimo brez pritiska na fotoaparata. Druga, podobna rešitev, ki jo omogočajo celo nekateri kompaktni fotoaparati pa je proženje z daljinskim sprožilcem. Tudi v tem primeru se za proženje fotoaparata ne dotaknemo in fotografije tako ne premaknemo. V primeru pa, da ničesar od tega ob fotografiranju nimamo na voljo, je na voljo še vedno stara in preizkušena metoda, proženje s samosprožilcem. Fotoaparata preprosto nastavimo na samosprožilec in pritisnemo. Fotografije tako s pritiskom na sprožilec ne premaknemo, saj fotografira šele po desetih sekundah.

Pomembno dejstvo pri nočnem fotografiranju pa je tudi to, da so na posnetku vidni vsi viri svetlobe. Od ognja, z njim osvetljenih ljudi, do svetilk in ostale razsvetljave. Problem pa je, da ima vsaka svetloba drugačno svetlobno temperaturo in tako na posnetku drugačno barvo. V splošnem rečeno daje neonska svetloba na fotografijo zelenkasto svetlobo, navadna žarnica rumeno, ogenj rdečkasto... Te različne barve različnih vrst svetlobe dajejo posnetku še dodatno barvitost in raznovrstnost. Digitalni fotoaparati že znajo zaznati temperaturo svetlobe in jo ustrezno nastaviti, a zna to včasih biti tudi moteče.

Fotografija je bila posneta tik pred mrakom. Mrak je omogočal daljši čas osvetlitve, kljub temu pa se je okolica še lepo osvetlila. Daljši čas osvetlitve je zabrisal plamene ognja, ki so tako postali bolj zanimivi. Mrak namreč omogoča prednosti fotografije z dnevno osvetlitvijo in daljši čas, ki je sicer značilen za slabšo osvetlitev. Fotografija je bila posneta s samosprožilcem, fotoaparata pa je bil postavljen na bližnje skalo.

Fotografije, posnete z daljšim časom, so vedno dobrodošla popestritev k ostalim fotografijam v albumu ali arhivu, zato si ob večerih vzemite čas in naredite tudi kakšen posnetek ob šibkejši svetlobi in z daljšim časom.

Pri Taboru bomo veseli vaših vprašanj o fotografiji, ki nam jih lahko taborniki in drugi bralci revije Tabor pošljete na elektronski naslov zts@rutka.net.

PREDSTAVITVE RODOV

Rod Bistrega potoka

Leto ustanovitve: 1953

Področje delovanja: Muta

Število aktivnih članov: 50 (veliko pa je še starejših, ki pomagajo pri akcijah)

Struktura rodu: skupina Murnov, 2 voda MČ, 3 vodi GG, klub PP in klub grč

Najbolj zagrizeni člani rodu: Sašo Pavlič, Anja Vasiljevič, Tadej Pavlič, Lila Gologranc, Janja Kota, Neje Ošlak, Sanja Tjukajev, David Kuster, Simon Vasiljevič, Darko Gracej in številni drugi.

Simbolika rodovega imena

Rod Bistrega potoka je nastal s pomočjo družine Srebrne reke iz Radelj ob Dravi. Prvotno se je družina na Muti imenovala družina Bistrega potoka. Ime je dobila po prvem večjem taboru ob potoku Bistrica, ki teče skozi Muto.

TIMIJAN

(Thymus vulgaris L.)

Učinkovine:

eterično olje, čreslovine, grenke snovi, saponini, smole, vitamin B1, ursolna in kavna kislina

Uporabnost:

pomirja bolečine, blaži krče, pomirja, pomaga pri boleznih dihal, astmi, oslovskem kašlju, pljučnici, boleznih želodca in črevesja, ledvičnih krčih, pri draženju slepiča, izostalem mesečnem perilu.

ČAJ ZA KREPČANJE ŽELODCA

Potrebujemo 5 dag zeli timijana, 4 dag sivkinih cvetov in 1 dag poprove mete.

1 čajno mešanico zelišč prelijemo z 2 dcl vrele vode, pustimo stati 10 minut in precedimo. Čaj pijemo po požirkih 2 do 3 skodelice na dan.

Pri prehladu ali astmi dodamo čaju še 2 žlički medu.

RIŽOTA Z KURJIMI JETRCI

Potrebujemo 25 dag kurjih jetrc, 30 dag riža, 12 dag masla, 1 čebulo, 1 žlico paradižnikove mezge, timijan, peteršilj, sol in poper.

Na polovici masla spržite riž tako, da postane steklen, nalijte vodo, posolite in kuhajte na zmernem ognju dokler se ne zmežča. Na ostalem maslu prepražite na drobno nasekljano čebulo, dodajte na drobne koščke narezana kurja jetrca in jih prepražite. Paradiž-

Je trajen polgrmiček in zraste do pol metra v višino. Ima več pokončnih štirobih poganjkov. Ti so nekoliko dlakavi. Majhni, ozki in dlakavi listi so sivozeleni in po robovih zavihani. V zalistju so nakopičeni majhni pecljati rožnati cvetovi. Vsa rastlina lepo diši. Cveti od maja do septembra. Domovina timijana je Sredozemlje, raste pa tudi kot gojena začimbnica na naših vrtovih.

nikovo mezgo zmešajte z vodo vanjo vmešajte na drobno narezan timijan posolite in popoprajte. Omako prelijte čez jetrca, premešajte in rahlo zakuhaite. Zmešajte s kuhanim rižem ter posipajte z drobno narezanim peteršiljem. K rižoti lahko pripravite še paradižnikovo solato.

SIRUP IZ TIMIJANA

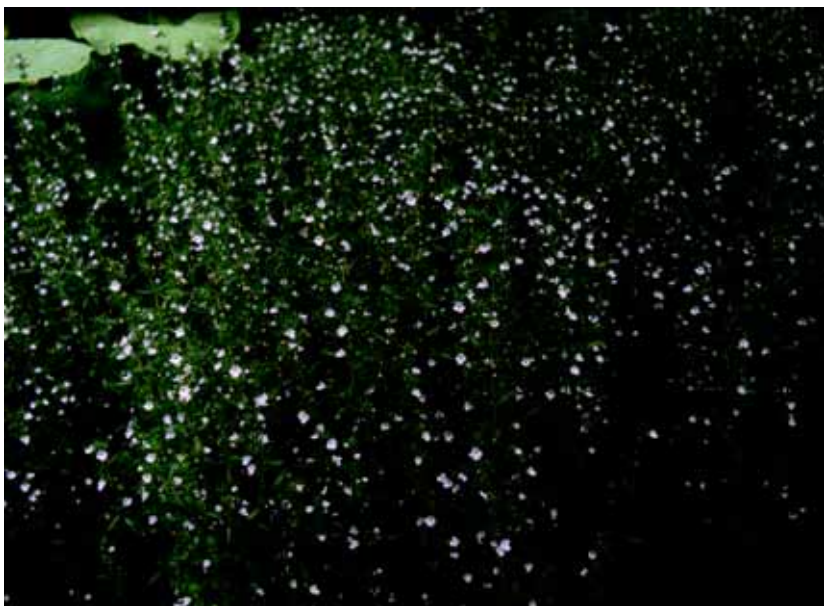
Potrebujemo zel timijana, sladkor in kozarec s širokim grlom.

Priprava: zel timijana potolčemo z lesenim kladivom. Po plasteh jo danemo v kozarec. Plast stolčenih zeli timi-

jana, plast sladkorja, do vrha kozarca. Kozarec zapremo in denemo za 40 dni na vroče sonce. Ko se sladkor na soncu raztopi, precedimo in natočimo v manjše kozarčke. Dobljen sirup uporabljamo pri trdovratnem kašlju ali pred spanjem, da lažje zaspimo.

ZA PREHLAD

Če si hočete za celo zimo prihraniti prehlade, opravite preventivno kuro s timijanom in materino dušico. Vsak večer spijte skodelico vročega čaja, ki ste ga pripravili z 2 čajnim žličkama od vsake rastline. Čaj osladite z medom.

DELO DESNE ROKE

Klemen Kenda - Bubi,
RAJ Cerkno

Cerkno, 29. 4. 2004

Ko sem taborniku Petru še dvainštiridesetič povedal, da bo prava spretnost obvladovanja inštrumenta prišla "z leti", me je skoraj zaprl v klet in me prisilil k fizičnemu delu. Potem se je nekako sprijaznil, da je edino vaja tista, ki dela pravega mojstra in me še cel prejšnji mesec presenečal z drobnimi uspehi. Važno je veselje do igranja, le tako je moč napredovati. "Za tehnično popolnost bo še čas," sem modroval in mu v uteho povedal, da marsikateri klasični kitarist včasih več kot leto dni študira, vadi in pili težko skladb, pa še po tem času ni povsem prepričan, da jo zmore zaigrati kakor je treba.

Občudovano levico smo po dolgem in počez analizirali v prejšnjih lekcijah, tokrat pa se bomo posvetili desni roki. Kljub temu, da jo na prvi pogled začelnik marsikdaj zapostavlja, bo izkušeni kitarist vedel povedati, da pravi čar bodisi spremljavi ob petju bodisi solističnim "točkam" da prav ubrano delo desne roke.

Za začetek se bomo posvetili akordični spremljavi in ritmu. Razloženi spremljavi in igranju po tablaturah (alternativnemu notnemu zapisu) pa se bomo predali v eni od prihodnjih lekcij.

S čim?

Večina tabornikov kitarsko spremljavo igra s pomočjo trzalice (*pick*), drugim je včasih lažje igrati z nohti. Vsak način ima svoje prednosti. S trzalico lahko igramo glasneje (močnejše), redko se nam zlomi in lažje se "vklopi v taborniški način življenja". Z dolgimi nohti imajo taborniki ponavadi probleme. Pri različnih fizičnih opravilih se prav radi polomijo, vsekakor pa boste na taborjenjih in drugih taborniških akcijah skoraj vedno naokoli nosili "črne krajce". Na drugi strani, nohtov ponavadi ne izgubite, stik s kitaro je pristnejši, toni zato dostikrat jasnejši, zvok pa bogatejši, saj običajno po strunah udarjate s 4 prsti naenkrat, trzalica pa

gre čeznje samo enkrat.

Ste kdaj spremljali tok misli slavne-ga Sherlocka Holmesa? Spremljali že, prehiteli ga pa najbrž niste nikoli. S pomočjo rumenkastega blata na čevljih, oguljenega ovratnika, podolgovate brazgotine nad komolcem ali kakšne druge stvari je znal poiskati čudežno točne zaključke. No, v resničnem življenju tako idealnih primerov najbrž ni, lahko pa se kdaj poigrate in v družbi poiščete kitarista. Klasičnega kitarista boste običajno prepoznali po daljših nohtih na desni roki, poleg tega pa boste odkrili, da so nohti na levici drugačne oblike. V primerjavi z desnico so nekoliko potlačeni. Pri manj zagrizenih kitaristih ali pa tistih, ki so se z igranjem kitare začeli ukvarjati kasneje, takih znakov nemara ne boste odkrili. Vsekakor pa imajo vsi kitaristi poškodovane blazinice na levici. Prstni odtis je bolj plitev, črte debelejše, videti pa je tudi precej poškodb kože, ki je tudi sicer bolj groba.

Izbira trzalice

Trzalice so v glasbenih trgovinah na voljo v najrazličnejših oblikah in barvah. Vsakdo rabi nekaj časa, da najde sebi primerno. Za igranje akordov na klasično ali akustično kitaro so običajno najprimernejše trzalice debeline od 0,5 od 0,6 mm. Trzalice večjih debe-

lin so primerne za igranje *solo* vložkov, tanjše pa včasih radi uporabljamo pri akustičnih kitarah, saj dajo nežnejši vendar kljub temu še vedno kovinski zvok. Z debelejšimi trzalicami običajno dosežemo močnejši zvok, jih je pa težje nadzirati in zato povzročajo več šumov. Tudi s tankimi trzalicami lahko dobimo odvečne šume, trzalica se namreč ob pritisku na struno upogne, v določeni točki pa popusti in udari v naslednjo struno, kar povzroči rahel (a lahko precej moteč) tlesk.

Drža trzalice

Vsakdo trzalico v roki drži nekoliko po svoje. Nekaj vaje, morda celo nekaj mesecev, je potrebno, da ulovimo pravi prijem - takšnega, da bo trzalica gladko in brez šumov ali pokov zdrsula čez strune. To dosežemo z ravno prav močnim stiskom (glej spodaj) in primernim kotom drže trzalice, za katero običajno velja, da je nagnjena v nasprotno smer brenkanja.

Začnite z odprto in sproščeno desno dlanjo, podobno kot pred rokovanjem.

NE POZABI!

Kazalec pokrčite, kot je prikazano na sliki. Trzalico primite s palcem in kazalcem.

Trzalico držite ravno toliko močno, da vam ne pade iz rok, medtem ko igrate. Z levico potipajte mišice na obeh straneh palca, ki ne smejo biti napete.

Ritmi

Komaj smo obdelali nekaj dolgočasnih tehnikalj pa smo že pri koncu. Večini začetnikov pri akordični spremljavi dela največje težave ritem. Obstaja precej omejen nabor ritmov, s pomočjo katerih lahko zaigrate praktično katerkoli spremljavo skladbice. Ritmi niso težki, vendar pa od njih ne smemo pričakovati čudežev. Začnemo z malimi koraki, ko bosta naše uho in roka vaje na bolj zapletenih ritmičnih kombinacij, bomo pa nadaljevali.

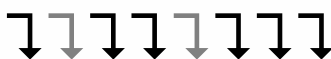
Drugi nasvet: pustite, da vam roka sproščeno teče.

udarcev iz zgornjega zaporedja. Zelo pogost ritem (štiričetrtinski) je spodnji (druga vaja), pri katerem roka teče enako kot zgoraj, le da izpusti brenkanje ob drugem in petem prehodu čez strune:

Primer primernih skladbic: Jaz sem danes dežurni, Bor do bora, Rad medvedek se smeji, Naš tabor je en klump. Za tričetrtinski takt - valček (npr. Baden Powell, Logorske noči, Če sera, Tam kjer murke cveto) pa naša shema izgleda takole:

Običajno močnejše poudarimo prvi udarec, da dobimo občutek ritma pri valčku (TA - ta - ta).

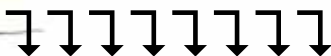

Z zgornjim ritmom torej pogojno obvladamo vse skladbice, pisane v štiričetrtinskem taktu (npr.: Nekaj lepega zate, Dviga plamen se iz ognja, Na valovih domišljije, Gusarska, Adijo knapi, Zadnja večerja). Vidimo, da eno četrtniko sestavljata dve puščici. Precej skladbic, predvsem otroških, je pisanih v dvočetrtinskem taktu (tretja vaja), za katerega rabimo dva kompleta naših puščic. Pazite še na to, da zadnjo, četrto, običajno le bežno zaigramo:

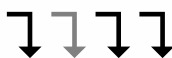
Zvočne posnetke in nekaj dodatnih ritmov dobite na <http://tabor.rutka.net/dik/>. Pridno vadite, naslednjič pa se pripravimo na nastop ob tabornem ognju.

Prvi nasvet: pozabite na dolgolasce, ki ponavadi razbijajo po kitari in jim vsi zavidajo njihov občutek.

Za začetek samo enakomerno gor in dol. To bo naša prva vaja:

Napačno je razmišljanje, da bolj zapletene ritme obvladamo s pomočjo neenakomernih gibov roke (vsaj za začetnika tak način ni primeren). Skrivnost je skrita v izpuščanju posameznih

POPOTOVANJA

Aleš Cipot

Los Angeles - mesto duhov, filmov in drog

V drugem največjem mestu Združenih držav Amerike živi 7,5 milijona ljudi in se razteza daleč za meje samega mesta, kjer živi skupno okrog 14 milijonov ljudi. Toda še pred približno 130 leti je na območju mesta živelo le 900 ljudi. Mesto z imenom španskega porekla so zgradili na prostoru nekdanjega španskega misijona. Sestavni del ogromnega mesta je tudi središče filmske industrije Hollywood, ki je na nas naredil največji vtis.

Elitni Beverly Hills

Beverly Hills je zgodba o uspehu. Je elitni del mesta, ki šteje 50.000 prebivalcev. Mestna oblast želi ohraniti visok življenjski standard in nespremenjeno število prebivalstva. Obstaja anekdota, ki pravi, da še nikomur ni uspelo prehoditi glavne ulice Rodeo Drive v 10 minutah, čeprav ulica ni dolga. Tu so namreč prodajalne najbolj znanih svetovnih proizvajalcev.

V LA-ju pa tudi drugod po Ameriki se ljudje oblačijo zelo neformalno. Uslužbenke spoznate po kravatah, v prostem času se vsi oblačijo zelo svobodno, brez kravat, sakojev in ostale elegance. Običajno so oblečeni v jeans in športna oblačila. So pa tudi taki, ki sanjajo samo o salami, cigaretah in pivu, kot brezdomec na bleščečih ulicah bogatega predela Santa Monice.

V slavnem hotelu The Beverly Hills je zaradi prevelike količine zaužitega mamila umrl John Belushi, član svetovno znane glasbene skupine The Blues Brothers.

En največjih problemov LA-ja je droga. Droga prihaja po raznih kanalih predvsem iz Mehike in Azije, uničuje mladino, tudi cele družine. Parki in ne-

kateri predeli mesta so podnevi res prijazni, ponoči pa je zadrževanje v njih nevarno, saj je veliko narkomanov, preprodajalcev mamil in pripadnikov mestnih oboroženih tolp. Pravzaprav se v nočnih urah nismo oddaljevali z glavnih in osvetljenih ulic.

Osemindvajset milijonov temnopoltih, večinoma potomcev sužnjev, predstavlja največjo manjšino v ZDA. Ob sprehodu po LA-ju dobite občutek, da jih je ogromno, vendar ob zahodni pacifiški obali le četrtina. Danes imajo temnopolti veliko višjo življenjsko raven kot pred 20 leti in boljše možnosti

za izobraževanje. V velikih mestih pa še vedno obstajajo geti.

Stolpnice prevladujejo v središču mesta, druge jih vidite redkeje, saj zaradi lege na potresnem območju gradijo nizke stavbe, predvsem iz lesenega materiala. Kalifornija leži na izredno potresnem območju, saj se tu stikata pacifiška in severnoameriška arhitektonska plošča. Po zatrtjevanju strokovnjakov bo Los Angeles čez 50 milijonov let nekje pri Aljaski.

Medtem ko so tovarne letal, ladjedelnice in nafta poskrbele za širjenje mesta, je filmska industrija poskrbela za slavo.

Glavni junak filma Žrelo, danes eksponat, še vedno pomaga služiti dolarje.

Los Angeles in njegovi prebivalci se precej razlikujejo od Slovencev. Da nimajo pojma o Sloveniji, je povsem razumljivo. V restavracijah boste neuspešno iskali zobotrebce, saj stikanje po zobeh v javnosti ne štejejo med kulturne navade. Ogromno jih ima precejšnje težave s prekomerno telesno težo, prodajalci in prodajalke pa so v povprečju prijaznejši od tukajšnjih. Predvsem pa slovenska nevoščljivost ni nacionalna lastnost Američanov.

Hollywood je središče filmske industrije. V velikem zabaviščnem parku Universal Studios vas popeljejo v svet filma, filmskih trikov, kulis. Sedete lahko v "čudežni" avto K.I.T.T. iz nekoč popularne nanizanke Knight Rider - Vitez za volanom.

Do službe tudi dve uri vožnje?!

Cestno omrežje je izredno razvito - tudi zato, ker v mestu ni podzemne železnice. Štiri- in petpasovne ceste v eno smer so zato nekaj povsem običajnega in nujnega. Santa Monica Freeway je najbolj prometna cesta na svetu, saj jo dnevno prevozi več kot 400.000 avtomobilov. Kljub temu pa je zjutraj ob hitenju v službo in popoldan ob vračanju domov cesta popolnoma natlačena z avtomobili, ki vozijo s povprečno hitrostjo 20 km/h. Zaposleni na drugem koncu mesta se morajo v službo odpraviti vsaj dve uri prej. Si predstavljate vsakodnevno vožnjo v službo iz Murske Sobotne v Ljubljano? In nazaj.

TI ČUSTVOM SI...

... hrepenenje.
 ... napetost.
 ... brstenje.
 ... uteha.
 ... sramežljivost.
 ... milina.
 ... varnost.
 ... čakanje.
 ... poželenje.

Morda se v tebi šele zdaj prebujajo pomlad. Morda ravno nastopa čas, ko pogledaš iz sebe in vzljubiš soseda. Morda pa si že v zibelki prepleta čustev, ki ti daje moči, ki te bogati, ki te tudi rani. Morda še nikoli ni bilo te pomladi v njej. Morda si ravno ti, ki prebujajo ljubezen v njem. Morda ...

Morda...
 Morda pogreša drhtenje v tebi...
 Morda ga imaš preveč rada...
 Morda...
 Morda si moraš dati priložnost, da se imaš rad...
 Morda je prišel čas, da se imaš rada...
 Morda...

Ti čustvom si, kar je telesu jed
 in kar je zemlji droben dež pomladi;
 nad tabo sem ves zmeden in zavzet
 kakor skopuh nad svojimi zakladi:
 zdaj sem od sreče, da si moj, razvnamam,
 zdaj se bojim, da te ukrade tat,
 zdaj zdim se varen le s teboj na samem,
 zdaj vsem bi rad razkazal svoj zaklad.
 Vso srečo, ki imam jo ali iščem
 le v tebi najdem in od tebe hočem -
 zdaj zvrha pogoščen z vsem tvojim bliščem,
 zdaj stradajoč v obupu čakajočem.
 Tako zdaj stradam, zdaj dušim se v jedi,
 zdaj ob prepolni, zdaj ob prazni skledi.

(W. Shakespeare)

Ljubezni ti želim in vedno da bi bil, bila v stanju zaljubljenosti!

V kraljestvu tišine

Malo zaradi časovne stiske, malo zaradi razpoloženja, predvsem pa zaradi ljubezni do lepe slovenske besede in dobrih fotografij, se s čudovito himalajsko zgodbo znova vračamo v najlepše kraje, kjer se zemlja že skoraj z nebom zlije. Pojdemo v kraljestvo tišine in smrti, kjer premočna kraljica narava tako razgalja duše ljudi, da se včasih še sami komajda prepoznajo.

Ne vem kaj mi je, vendar takšnim knjigam preprosto "na-sedam". Izpijem jih v eni sapi. Sploh ne štejem več, koliko-krat sem ob knjigi in v mislih z največjimi svetovnimi alpini-sti pripravljaj odprave, popotoval v Himalajo, z njimi občudoval v nebo vzpenjajoče se vrhove, osvajal najlepše in hkrati najbolj nedostopne koščke našega planeta ter se skupaj z njimi vračal poln vtisov, doživetij, izkušenj in tudi razočaranj. Slutim, da ni daleč dan, ko se bo v glavi nekaj premaknilo, močno premaknilo, in bo knjigo v rokah nekje globoko v naslonjaču zamenjal ledeno mrzel zrak višin, ki bo pošteno stiskal moja mestna pljuča.

Viki Grošelj je najboljši naslov za iskrene alpinistične izpovedi. Tokrat ga predstavljam z novo knjigo v njegovi že tako zavidajoči zbirki. Naslov Čo oju - 8201 m pove veliko, nasmeh na ustnice pa nam izvabi pomenljiv podnaslov - Prva odprava slovenskih policistov v Himalajo. Prav zaradi slednjega sem se prvih strani lotil še z večjo radovednostjo in bil prav kmalu tudi prijetno presenečen. Predvsem zato, ker avtor med vrsticami sporoča, da te gora ne vpraša, kdo in kaj si. Tako na 8000 metrih ni policajev, pedagogov, politologov, gasilcev ali veterinarjev, temveč so le ljudje, posamezniki s svojimi dobrini in slabimi človeškimi lastnostmi, ki morajo za uspeh odprave združiti svoje energije in jih usmeriti k

skupnemu cilju. Le tako lahko uspejo. Bližnjic in prostora za napake tukaj ni! V tako izjemnih pogojih pa pridejo nekatere lastnosti posameznikov še kako do izraza. Prava mala šola psihologije. Viki Grošelj jo suvereno obvladuje.

Všeč mi je, ker knjiga ne govori o policajih v Himalaji, temveč je to pripovedovanje o dogodivščinah odprave v najlepše in najvišje gore sveta, opisovanje neznanih pokrajin in značajev ljudi. Vse pa je podkrepljeno s čudovitimi (pretežno avtorskimi) fotografijami. Pripoved vam ne bo vzela veliko časa, vzame vam lahko le dih. Privoščite si jo.

Jež svetuje, vi preberete:
Viki Grošelj, Čo oju - 8201 m

Z ZNANJEM DO ODGOVORA

1	2	3	4	5
6	7	8	4	8
1	9	4		

Pri vsakem vprašanju navajamo tri odgovore. Črko s pravnim odgovorom vpiši v polje s številko, ki je pred vprašanjem.

- Kakšna je debelina najprimernejše trzalice za akustično kitaro? P - 0,8 - 1 mm, A - 0,5 od 0,6 mm, H - 0,1 - 0,4 mm
- Iz katere rastline so Egiptčani naredili papir? D - iz papirusa, U - timijana, O - drevesa
- Kakšne barve so cvetovi timijana? V - rožnati, I - ružni, E - rdeči
- Kdo je predsednica novega evropskega komiteja? U - Viki Grošelj, E - Lidija Pozaic Frketič, O - Eduarda Missonija
- Kdaj so naredili prvi papir? N - pred 4000 leti pr.n.š., K - pred 2000 leti, I - pred 12 000 leti p.n.š.
- Koliko ljudi je živel v Los Angelesu pred približno 130 leti? Z - 200 ljudi, F - 40 000 ljudi, T - 900 ljudi

7. S kakšno hitrostjo zaslonke se ponavadi fotografira šport? O - z 1/125 sekunde, U - z 1/8000 sekunde, I - z 1/2 sekunde

8. Kdo je napisal knjigo Čo oju - 8201? R - Viki Grošelj, H - Slavko Grum, S - Tomaž Humar

9. V kolikem času nam Venera 16-krat prečka Sonce? L - na vsake 243 let, C - na vsake 1000 let, Š - na vsakih 17 let

Maj

1954 (1.) V Beogradu na Banovem brdu se je začel prvi zlet Zveze tabornikov Jugoslavije (1200 udeležencev).

1954 (24.) V Trstu so uradno ustanovili Rod modrega vala, starešina postane Drago Pahor - brat Perun.

1964 (17.) V Ljubljani je bila 11. redna letna skupščina ZTS, predsednik postane Vojko Novak.

REŠITEV IZ ŠTEVILKE 4: PREBUJANJE

STRIC VOLK

Berem pismo, ki ga je Jacques Moreillon ob odhodu v pokoj napisal novemu Generalnemu sekretarju Eduardu Missoniju. "Svetovna skavtska fundacija je za delovanje Svetovne organizacije skavtskega gibanja vitalnega pomena. Njen častni predsednik, švedski kralj Gustav je s svojo angažiranostjo pritegnil številne donatorje, ki so na ta način omogočili razvoj skavtstva. Ne upam si niti pomisliti, kako bi izgledala organizacija in njena struktura, če bi bili odvisni samo do članarine, ki jo odvajajo članice, nacionalne skavtske organizacije."

Hm, nekako sem se ob tem ustavil in pomislil na moje brate, peščenosrajčnike. Saj imajo tudi oni fundacijo - Skavtsko fundacijo. Verjetno imajo tudi oni številne donatorje in nekakšnega "kralja Gustava", ki s svojo angažiranostjo povečuje kapital in seveda strokovnjake, člane uprave, ki skrbijo za donos ter tako omogoča razvoj tabornišva. Verjetno.

Vaš stric Volk

NAGRADNA KRIŽANKA

				PREBIVALCI RUSIJE	PRISTAŠ ESTETIKE	FRAN TRATNIK	ORODJE ZA ODKOP ZEMLJE	PISATELJICA PEROCI	MEDVED (ŽARG.)	TONE VOGRINEC	ŠOLSKI RED	PESNIK RIME
			MOČAN ŽAROMET									
			POVRTNINA									
												
AVTOR: F. KALAN	ŠPORT V RINGU	KONICA OČKA				CONA, PREDEL GLASBENI SLOG				ERNA MUSER VODITELJ OPATJE		
OVIRA, ZAPREKA								DOLGOČASEN ČLOVEK				
OLIVER TWIST			VOJAŠKA ZVEZA	ZMIKAVT RIMSKI POZDRAV				PRIPADNIK APAČEV ZARJA				
SNEŽNA GRUDA					KREMA TRASIRANA SMER						NEPROFE- SIONALEC	PRIRODA
TABORNIK						ČLOVEKU PODOBNA ŽIVAL	PISATELJ MAL GLASBENIK PREDIN					
	BARVA IGRALNIH KART	LETALSKO GORIVO KONJSKA KRMA								MIRAN ALIŠIČ PIŠTOLA		
PROSTI STREL, KORNER				LEKARNAR PEVEC PESTNER								
ANDRAŽ VEHOVAR			OSJE GNEZDO NATAŠA LAČEN					CUNJA KONEC POLOTOKA				
IZPOSLOJE- VALNICA AVTOMOBILOV									KRALJI ŽIVALI			
GL. MESTO NORVEŠKE					STAR SLOVAN				GLAS TROBENTE			

Nagrajenci in nagradni razpis številka 05-06

Pravilno izpolnjen kupon št. 3 je poslalo 13 bralcev TABORA, pravilne rešitve pa so: DAN VODA, ŽANDAR, ADI SMOLAR, MASLAR in APARAT.

Nagrajenci: KNJIGE dobijo Maja Pergovnik iz Šoštanja, Manca Podgornik iz Kamanika, Alenka Simončič iz Ljubljane in Breda Petan iz Maribora. Čestitamo!

Nagradne kupone št. 5/6 pošljite **najpozneje do 29. maja** na naslov: Revija TABOR, Parmova 33, 1000 Ljubljana. **Obvezno na dopisnici.**

NAGRADNI KUPON - 5-6

Rešitve so: _____

 LIEBER
Panzion-restavracija
Srednje Gameljne 320

ZADRUGA

JAZONI

Reševalec: _____

 DROGA

Galago se je skozi evolucijo izjemno prilagodil zahtevnemu okolju, v katerem živi: temnemu in nevarnemu pragozdu. S svojimi spretnimi rokami in nogami ter odličnim vidom lahko varno obide prav vsako oviro na poti do hrane. Prav takšen je tudi novi Freelander: osvežen z več kot 700 izboljšavami. Z vrhunskim štirikolesnim pogonom in izbrano paleto motorjev premaga še tako zahtevne poti v prav vseh letnih časih. S svojimi za 70 odstotkov svežejšimi žarometi pa tudi najbolj temno noč preprosto spremeni v dan. Si drznete preizkusiti vse njegove zmožljivosti?

Novi Freelander. Izpopolnjen v vseh pogledih.

Prodajni centri za vozila Land Rover so: **Summit avto**, Flajšmanova 3, Ljubljana, 01/252 5260; **Avto Select**, Prvomajska 52, Nova Gorica, 05/330 6060; **Avtocenter Šerbinek**, Zagrebska 85, Maribor, 02/450 3556; **Selmar**, Mariborska 119, Celje, 03/424 4017.